

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra českého jazyka a literatury

MÉDIA A SPOLEČNOST

Bakalářská práce

Autor:	Aneta Janouchová
Studijní program:	B7202 Mediální a komunikační studia
Studijní obor:	Literární dokumentaristika a teorie čtenářství
Vedoucí práce:	Mgr. Olga Halamová

Zadání bakalářské práce

Autor: Aneta Janouchová

Studium: P131454

Studijní program: B7202 Mediální a komunikační studia

Studijní obor: Literární dokumentaristika a teorie čtenářství

Název bakalářské práce: Média a společnost

Název bakalářské práce AJ: Media and society

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

V bakalářské práci se budu zabývat analýzou médií ve vztahu se společností. Představím základní pojmy a média od vzniku po jejich postupný vývoj do současnosti. V praktické části formou dotazníkového průzkumu se zaměřím na vztah společnosti k jednotlivým médiím. Nedílnou součástí práce je praktická část, jejíž podoba se opírá o pokyny vedoucího práce.

JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. Média a společnost. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007, 207 s. ISBN 978-80-7367-287-4 JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. Masová média. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, 413 s. ISBN 978-80-7367-466-3. URBAN, Lukáš, Josef DUBSKÝ a Karol MURDZA. Masová komunikace a veřejné mínění. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011, 230 s. ISBN 978-80-247-3563-4. REIFOVÁ, Irena. Slovník mediální komunikace. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, 327 s. ISBN 80-7178-926-7 BEDNAŘÍK, Petr, Jan JIRÁK a Barbara KÖPPLOVÁ. Dějiny českých médií: od počátku do současnosti. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011, 439 s. ISBN 978-80-247-3028-8. KÖPPLOVÁ, Barbara. Dějiny českých médií v datech: rozhlas, televize, mediální právo. 1. vyd. V Praze: Karolinum, 2003, 461 s. ISBN 80-246-0632-1

Garantující pracoviště: Katedra českého jazyka a literatury,
Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: Mgr. Olga Halamová

Oponent: Mgr. Michal Čuřín

Datum zadání závěrečné práce: 19.1.2015

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala pod vedením vedoucího bakalářské práce samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové, dne 22. 3. 2016

Aneta Janouchová

Poděkování

Děkuji Mgr. Olze Halamové, za cenné rady a připomínky při vedení této práce. Dále bych ráda poděkovala Mgr. Petru Novákovi, řediteli Základní školy v Městci Králové, za umožnění realizace přednášky pro 6. ročník v rámci projektu k této bakalářské práci.

Anotace

JANOUCHOVÁ, Aneta. *Média a společnost*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2016. 69 s. Bakalářská práce.

Bakalářská práce se zabývá masovými médii ve vztahu se společností. Práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. Teoretická část se zaměřuje na základní pojmy, masovou komunikaci, masová média a jejich stručnou charakteristiku a shrnuje základní linii historického vývoje. V praktické části je vyhodnoceno dotazníkové šetření. Cílem bakalářské práce je poskytnout základní souhrn informací na téma masová média a podat ucelený přehled o tom, jaká média preferuje společnost a v ní jednotlivé věkové kategorie.

Klíčová slova: média, masmédia, masová komunikace, společnost, publikum

Annotation

JANOUCHOVÁ, Aneta. *Média a společnost*. Hradec Králové: Pedagogical Faculty University of Hradec Králové, 2016. 69 pp. Bachelor Degree Thesis.

The Bachelor Thesis deals with mass media in relation with society. The Thesis is divided into two parts – theoretical and practical. The theoretical part is focused to basic concepts, mass communication, mass media and their brief characterisation and it is a summary of baseline of historical development. In practical part there is an evaluation of my survey.

The goal of the thesis is to provide basic information summary of the topic of mass media and provide a comprehensive summary of what media are preferred in society by different age groups and in its different age.

Keywords: media, mass media, mass communication, society, public

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 POJMY.....	10
1.1 Médium	10
1.2 Masa	10
1.3 Masové médium.....	11
1.4 Masová komunikace.....	11
1.5 Publikum.....	11
2 MASOVÁ MÉDIA A MASOVÁ KOMUNIKACE.....	12
2.1 Masová média	12
2.1.1 Veřejnoprávní a soukromá média	13
2.1.2 Seriózní a bulvární média	13
2.2 Masová komunikace.....	14
3 FUNKCE MÉDIÍ VE SPOLEČNOSTI	15
4 TYPY A DRUHY MÉDIÍ.....	16
4.1 Tištěná média	16
4.1.1 Kniha.....	16
4.1.2 Noviny	17
4.1.3 Časopisy.....	17
4.2 Vysílací média.....	18
4.2.1 Rozhlas	18
4.2.2 Televize.....	18
4.3 Nová či digitální média	19
4.3.1 Počítač	20
4.3.2 Internet.....	20
5 HISTORICKÝ KONTEXT.....	21
6 VÝZKUM	25

6.1	Dotazníkové šetření.....	25
6.2	Cíle a hypotézy	26
7	VÝSLEDKY VÝZKUMU.....	27
7.1	Ověření splnění cílů a pravdivosti hypotéz	57
	ZÁVĚR.....	60
	POUŽITÉ ZDROJE.....	61
	Seznam tabulek.....	62
	Seznam grafů	63
	PŘÍLOHY	65
	Příloha A: Dotazník.....	65
	Příloha B: Fotodokumentace z přednášky	69

ÚVOD

Masová média jsou bezpochyby jedním z nejpoužívanějších pojmů dnešní doby. Hrají velkou roli v našich životech, obklopují nás každý den a je prakticky nemožné se jim vyhýbat. Média s námi splynula, stala se součástí celé společnosti. Ač si to spousta lidí neuvědomuje, mají vliv na socializaci každého z nás již od nejútlejšího věku, ovlivňují naše názory, postoje, úsudky, celý pohled na svět. Dokážou s námi různými způsoby manipulovat, aniž bychom si toho všimli.

Toto téma jsem si vybrala kvůli jeho aktuálnosti a stálému vývoji. Masová média jsou tu již několik staletí a za tu relativně krátkou dobu, se vyvinula obrovským způsobem a stále se vyvíjí dál. Vyvíjí se napříč generacemi a generace se vyvíjí spolu s masmédií. Dalším impulzem pro napsání této bakalářské práce byla moje osobní zkušenost s odlišnými názory a znalostmi na dané téma mezi věkovými kategoriemi, z tohoto důvodu jsem se rozhodla rozdělit dotazníkové šetření podle věku na jednotlivé skupiny.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části - teoretickou a praktickou. Teoretická část obsahuje čtyři kapitoly. V první kapitole představuji základní pojmy problematiky - médium, masa, masové médium, masová komunikace a publikum. Druhá kapitola je zaměřena na masová média a masovou komunikaci. Třetí kapitola popisuje funkce médií ve společnosti a ve čtvrté kapitole uvádím jednotlivé typy a druhy masových médií s jejich obecnou charakteristikou. Poslední kapitola teoretické části stručně pojednává o historickém vývoji masových médií, od knihy po internet. V praktické části se zaměřuji na vztah společnosti k jednotlivým médiím. Rozdělila jsem respondenty do čtyř věkových kategorií. Tato část má celkem dvě kapitoly. V páté kapitole uvádím základní informace o dotazníkovém šetření a vytyčuji stanovené cíle a hypotézy. Poslední kapitola je určena pro výsledky výzkumu, které jsou podrobně rozepsány a závěrem ověřuji splnění cílů a hypotéz, které jsem si stanovila na začátku dotazníkového šetření.

Cílem bakalářské práce je poskytnout základní souhrn informací na téma masová média a podat ucelený přehled o tom, jaká média preferuje společnost a v ní jednotlivé věkové kategorie.

TEORETICKÁ ČÁST

1 POJMY

V první kapitole bakalářské práce vysvětluji základní pojmy vztahující se k problematice masových médií.

1.1 Médium

Původ slova „médium“ vychází z latiny a znamená prostředek, prostředí nebo to, co zprostředkovává děj. Má mnoho významů a můžeme se s ním setkat v několika vědních oborech jako je biologie, fyzika, chemie, výpočetní technika a teorie sociální komunikace. *„Obory, které se věnují různým projevům mezilidské, sociální komunikace, označují pojmem médium/média to, co zprostředkovává někomu nějaké sdělení, tedy médium komunikační.“*¹

1.2 Masa

Pojem masa je mnohoznačný a k pochopení potřebujeme znát všechny historické souvislosti. V rovině mediální komunikace je vhodná tato definice: *„Obecně se používá k označení velkého, početně nedefinovatelného množství lidí, kteří jsou rozptýleni v prostoru a neexistují mezi nimi fyzické ani sociální vazby. V případě užití pojmu masa jako označení publika masových médií je sdíleným rysem jejich příslušníků vystavení totožným mediálním obsahům a vlivům.“*²

¹ JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Média a společnost*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2003, s. 16. ISBN 978-80-7367-287-4.

² REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, s. 128. ISBN 80-7178-926-7.

1.3 Masové médium

S pojmem médium úzce souvisí masové médium. Pochází z anglického slova mass media. Masové médium, také masmédium, je už specifitější. *„Masovými médii se rozumí komunikační prostředky a instituce, které dokáží velkokapacitně vyrábět sdělení veřejného charakteru a distribuovat je směrem k rozptýlenému, rozmanitému a individuálně neurčenému publiku (...) masmédia jsou hromadné sdělovací prostředky masové komunikace nebo prostředky masové informace.“*³

1.4 Masová komunikace

Masová komunikace je jedna z rovin sociální komunikace. *„K.m. je definována jako proces přenosu sdělení od komunikátora k adresátovi, přičemž komunikátorem je komplexní organizace zaměstnávající profesionální → komunikátory a užívající specializované technologie k výrobě vysoce standardizovaných sdělení určených pro rozsáhlé, nesourodé a disperzní publikum.“*⁴

1.5 Publikum

Slovo publikum je původně latinský výraz pro veřejnost, stát či obec a většinou slouží pro kolektivní označení uživatelů média. Irena Reifová publikum definuje jako: *„Soubor jedinců, kteří soustavně nebo příležitostně užívají média, přičemž se liší stupněm aktivity jako formy odstupu od médií a sklonu k vlastnímu způsobu recepce, tvorbě vlastního výběru a užití mediálních obsahů.“*⁵

³ URBAN, Lukáš, Josef DUBSKÝ a Karol MURDZA. *Masová komunikace a veřejné mínění*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011, s. 48. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3563-4.

⁴ REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, s. 100. ISBN 80-7178-926-7.

⁵ Tamtéž s. 197

2 MASOVÁ MÉDIA A MASOVÁ KOMUNIKACE

2.1 Masová média

Pojmy masová média a masová komunikace jsem již definovala v první kapitole. Masová média hrají v naší společnosti velkou roli a postupně se stala její neodmyslitelnou součástí. Prostupují náš každodenní život, ovlivňují náš životní styl, postoje, chování. Nabízejí nám informace, zábavu, odreagování. „Média jsou:⁶

- **zdrojem moci** - potenciálním prostředkem vlivu, ovládání a prosazování inovací ve společnosti; pramenem informací životně důležitých pro fungování většiny společenských institucí a základním nástrojem jejich přenosu;
- **prostředím** (či arénou), kde se na národní i mezinárodní úrovni odehrává celá řada událostí z oblasti veřejného života;
- významným **zdrojem** výkladů sociální reality a představ o ní; proto jsou média také místem, kde jsou konstruovány, ukládány a nejviditelněji vyjadřovány změny v kultuře a hodnotách společností a skupin;
- primárním klíčem ke **slávě** a k postavení známé osobnosti, stejně jako k účinnému vystupování na veřejnosti;
- zdrojem uspořádaných a veřejně sdílených významových soustav, které empiricky i hodnotově vymezují, co je **normální**; odchylky jsou pak signalizovány a poměřovány tím, co je považováno za veřejně akceptovanou podobu normality.“

Média jsou také prostředkem zábavy a určují nejběžnější způsoby trávení volného času. Pomáhají ho rovněž organizovat. Na první pohled to nemusí být patrné, ale média mají významnou moc, kterou mohou využívat ve svůj prospěch a pro nás nemusí být snadné rozpoznat rozdíl mezi mediálním světem a skutečnou realitou.

⁶ MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2007, s. 21. ISBN 978-80-7367-338-3.

2.1.1 Veřejnoprávní a soukromá média

Na dnešním trhu se vyskytují dva základní typy médií - soukromá a veřejnoprávní. Soukromá média nejsou ovlivňována státem, ale snaží se dosáhnout zisku jako jiné firmy při podnikání. Největší podíl na zisku mají soukromá média od inzerentů, kterým prezentují produkty v podobě televizní či rozhlasové reklamy. Pro fungování komerčních médií je hlavní podmínkou dostatečná sledovanost, poslechovost, čtenost či návštěvnost stránek. Zkrátka musí přilákat pozornost pro co nejširší publikum, což se označuje jako komercializace obsahu médií.⁷

Jako protipól k soukromým médiím stojí tzv. média veřejnoprávní. Jejich cílem by neměla být tvorba zisku, ale poskytování služby veřejnosti. Měla by fungovat jako nestranné a nezávislé zpravodajství. „*Vysílaná sdělení by měla být orientačním bodem pro všechny členy společnosti a měli by je podporovat v jejich integraci. Stejně tak by veřejnoprávní média měla poskytovat prostor, který je fórem pro veřejnou diskuzi, a nabízet rozmanitá a především pluralitní témata.*“⁸ V České republice pod veřejnoprávní média řadíme například Českou televizi, Český rozhlas nebo Českou tiskovou kancelář.

2.1.2 Seriózní a bulvární média

Další možné dělení podle zaměření je na média seriózní a bulvární. Hlavním cílem seriózních médií je objektivita, důkladná analýza a přinášení informací v širším kontextu.

Bulvární média se zaměřují na emoce a aktuální zprávy. Nebezpečí bulvárních médií tkví v tom, že dokážou podávat polopravdivé či lživé informace a nejvíce zákeřní jsou novináři v dobách krize. Mnoho bulvárních novinářů dokonce nedodržuje základní pravidla novinářské etiky.⁹

⁷ POSPÍŠIL, Jan. *Jak na média*. Vyd. 1. Kralice na Hané: Computer Media, 2011, s. 27. ISBN 978-80-7402-071-1.

⁸ Tamtéž s. 28

⁹ Tamtéž s. 28

2.2 Masová komunikace

Pojem masová komunikace se poprvé objevil ve 30. letech 20. století. Studium masových médií a masové komunikace se dostalo do střetu zájmů několika disciplín a díky tomu začalo konstituovat vlastní disciplínu. Historicky starší teorie masové komunikace vychází z tradice sociologického zkoumání masových médií a masové komunikace. Z poznatků teorie masové komunikace se později ustavila tzv. mediální studia.¹⁰

*„Typ celospolečenské komunikace je umožňován vznikem komunikačních prostředků, (...) tedy tzv. masových médií. Společenský dopad těchto médií se mimo jiné projevuje v tom, že postupem času vytvářejí svébytnou sféru komunikačních aktivit spojených s určitým životním stylem, s naplňováním volného času, zábavou, ale i rozhodováním jednotlivců ve věcech společného a individuálního zájmu. Tato svébytná sféra komunikačních aktivit se zpravidla označuje jako masová komunikace.“*¹¹

¹⁰ JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Masová média*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, s. 101-102. ISBN 978-80-7367-466-3.

¹¹ Tamtéž s. 45

3 FUNKCE MÉDIÍ VE SPOLEČNOSTI

Masová média se vyznačují ve vztahu se společností několika funkcemi. McQuail ve své publikaci *Úvod do teorie masové komunikace* uvádí pět hlavních:¹²

- **Informování**
 - poskytování informací o událostech a podmínkách ve společnosti a ve světě,
 - naznačování mocenských vztahů,
 - podpora inovací a pokroku, usnadňování adaptace.
- **Korelace**
 - vysvětlování, vykládání a komentování významů událostí a informací, poskytování podpory ustaveným autoritám a normám,
 - socializace,
 - koordinace izolovaných činností,
 - vytváření konsenzu,
 - nastolování posloupnosti priorit a signalizace relativního statusu.
- **Kontinuita**
 - přenášení dominující kultury a objevování subkultur a nových trendů v kulturním vývoji,
 - prosazování a udržování všeobecné přijatelnosti hodnot.
- **Zábava**
 - zdroj pobavení, obveselení a rozptýlení, prostředek uvolnění,
 - oslabování sociálního napětí.
- **Získávání**
 - agitování pro společenské cíle ve sféře politiky, války, ekonomického vývoje, práce a někdy i náboženství.

Pro tyto funkce neplatí žádná obecná posloupnost, ani se nedá říct, jak často se každá z nich uplatňuje. Jednotlivé funkce se navzájem překrývají. V dnešní hektické době mnoho lidí média využívá mimo jiné hlavně jako zdroj zábavy a odreagování.

¹² MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2007, s. 103. ISBN 978-80-7367-338-3.

4 TYPY A DRUHY MÉDIÍ

Masová média dělíme podle různých kritérií a vlastností. Dělení nalezneme v odborných publikacích několik. Jedním z uváděných je dělení na média horká a chladná, které poprvé použil Marshall McLuhan v roce 1964. Podle McLuhana mají horká média nízkou míru participace a větší účinky na publikum, chladná média mají naopak vysokou míru participace a menší účinky na publikum. „*Horká média člověka rychle a sugestivně vtáhnou do sebe, tj. do svého světa mediální působnosti. Média lze určit jako horká nebo chladná jen relativně, ve srovnání jednoho média s jiným.*“¹³ Ve své práci použiji dělení na média tištěná, vysílací a nová či digitální.

4.1 Tištěná média

„*Za charakteristické rysy tištěných médií považujeme periodicitu (pravidelnost) jejich vycházení, relativně neomezenou dostupnost a obecně srozumitelný a přijatelný obsah, popřípadě obsah přijatelný a srozumitelný pro skupiny zájemců.*“¹⁴ Naše společnost považuje za tištěná média v první řadě periodika. Nejsou to ale pouze noviny a časopisy, které spadají do této skupiny médií. Mezi tištěná média patří také knihy, plakáty, letáky, vyhlášky nebo brožury. V poslední době se do obliby dostala především tištěná média v elektronické podobě na internetu. Tyto zinovované podoby tiskovin bývají často řazeny mezi média elektronická.¹⁵

4.1.1 Kniha

Kniha stojí na samém počátku dějin moderních médií. Její kořeny sahají daleko do minulosti, ale historickému kontextu se věnuji v další kapitole. Knihy můžeme dělit z hlediska žánru na povídky, romány, cestopisy, literaturu faktu, odbornou literaturu, historická díla, knihy pro děti a mládež, aj. Z mnoha studií vyplývá, že zejména dnešní mládež čte výrazně méně, než v minulosti. Z tohoto důvodu vzniká mnoho projektů

¹³ REİFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, s. 133. ISBN 80-7178-926-7.

¹⁴ JEŽEK, Vlastimil a Jan JIRÁK. *Média a my*. 1. vyd. V Praze: Akademie múzických umění, 2014, s. 13. Management umění - umění managementu. ISBN 978-80-7331-304-3.

¹⁵ MUSIL, Josef. *Sociální a mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010, s. 43-44. ISBN 978-80-7452-002-0.

zaměřených na čtenářskou gramotnost. Jedním z nich je například kampaň Celé Česko čte dětem a je populární tím, že se do ní zapojují známé osobnosti a celebrity.

Dnešním moderním trendem jsou tzv. elektronické knihy, nebo e-knihy, tedy knihy v digitální podobě. Vznikají buď vytvořením v počítači, nebo digitalizací tištěného dokumentu. Tyto knihy můžeme číst buď online na internetu nebo offline ve čtečce elektronických knih, mobilním telefonu či tabletu. Na půjčování e-knih se v České republice zaměřilo už i několik knihoven, například Středočeská vědecká knihovna v Kladně, Knihovna Jiřího Mahena v Brně nebo Masarykova veřejná knihovna Vsetín. Knihovny je půjčují pomocí portálu www.ereading.cz nebo www.flexibooks.cz.

4.1.2 *Noviny*

Noviny, neboli tištěné, periodické médium. Stejně jako kniha patří mezi nejstarší masová média. Noviny dělíme podle různých kritérií. Nejčastěji podle toho, jak vycházejí, a to na deníky, obdeníky, týdeníky, čtrnáctideníky, měsíčníky a občasníky. Další kritérium dělení je dosah, ten nám rozděluje periodikum na mezinárodní, národní, regionální či lokální. Častým dělením na trhu je také dělení na seriózní a bulvární deníky.

4.1.3 *Časopisy*

Časopisy, stejně jako noviny, vycházejí v určité periodicitě. Z pohledu oboru Public Relations lze dělit časopisy na tři základní druhy: časopisy populární - ty lákají publikum fotografiemi známých osobností na předních stránkách, odborné časopisy - nabízejí čtenářům informace o dané problematice a inzertní periodika. Specifickým druhem jsou firemní zaměstnanecké listy, které mají různou podobu a periodicitu, jelikož si je jednotlivé firmy vydávají sami. Na trhu samozřejmě najdeme i množství periodik pro děti a mládež. Dnešní mladá generace nejčastěji vyhledává periodika věnující se počítačovým hrám či technickým novinkám.¹⁶

¹⁶ POSPÍŠIL, Jan. *Jak na média*. Vyd. 1. Kralice na Hané: Computer Media, 2011, s. 39. ISBN 978-80-7402-071-1.

4.2 Vysílací média

*„U vysílacích médií nahrazujeme periodicitu, přítomnou ovšem také v podobě rozhlasových nebo televizních týdeníků a měsíčníků, jejich průběžnost či dokonce nepřetržitost (v případě čtyřadvacetihodinového vysílání). Tato média také nabízejí obecně srozumitelný a přijatelný obsah určený široké veřejnosti či společnými zájmy definovaným skupinám.“*¹⁷

4.2.1 Rozhlas

Rozhlas je telekomunikační zařízení pro jednosměrný přenos zvuku na dálku. Společnost často označuje rozhlas pojmem rádio. *„Rozhlas je akustickým médiem a jeho hlavním výrazovým prostředkem je pouze slovo. To má zásadní dopad na posluchačovu schopnost zapamatování.“*¹⁸

Rozhlasové stanice v České republice dělíme na veřejnoprávní a soukromé. Veřejnoprávní vysílání musí být nestranné, pravdivé, objektivní a pohotové a jeho pokrytí je prakticky po celé České republice. Soukromé rozhlasové stanice jsou považovány za místní média, ale některá z nich mají také celorepublikový dosah. V soukromých rozhlasových stanicích převažuje ve vysílání hudba. Další doménou jsou pořady, které mají za úkol přitáhnout posluchače a vytvořit v něm dojem, že se stal součástí vysílání.¹⁹

4.2.2 Televize

Slovo televize pochází z řeckého tele - daleko a latinského vize - vidět. K výhodám televize patří kombinace sluchových a vizuálních možností šíření sdělení, což zesiluje efekt vnímání sdělení. Televize nevyžaduje od diváka prakticky žádnou aktivitu. Využívá obrazu, hudby, barvy, pohybu, slova, zvuku, animace či triků. I když se s nástupem internetu zdálo, že je televize jako médium na ústupu, stal se opak a s rozvojem digitálního vysílání se televizi otevřely naprosto nové možnosti. Díky technologii digitálního vysílání už televize není pouze jednostranné vysílání, ale umožnilo v několika případech okamžitou

¹⁷ JEŽEK, Vlastimil a Jan JIRÁK. *Média a my*. 1. vyd. V Praze: Akademie múzických umění, 2014, s. 13. Management umění - umění managementu. ISBN 978-80-7331-304-3.

¹⁸ POSPÍŠIL, Jan. *Jak na média*. Vyd. 1. Kralice na Hané: Computer Media, 2011, s. 41. ISBN 978-80-7402-071-1.

¹⁹ Tamtéž s. 41

interakci diváka.²⁰ Klasické televizní vysílání nemá s těmito novými médii nic společného, jeho digitální varianta již snese označení nová média, viz. kapitola 3.3. *„Digitální televize (DVB- Digital Video Broadcasting) je novou vysílací technologií umožňující vysílání a přenos audiovizuálního signálu prostřednictvím pozemního, kabelového nebo satelitního vysílání- tedy v podstatě nezávisle na přenosovém kanále.“*²¹

I televizi v České republice dělíme na veřejnoprávní a soukromé televizní stanice. Mezi veřejnoprávní patří Česká televize, mezi soukromé například televize Nova, která byla první soukromou televizí na českém trhu a vysílání spustila v roce 1994.

4.3 Nová či digitální média

Termín „nová média“ poprvé použil Marshall McLuhan v šedesátých letech 20. století a označoval tak elektronická média, která tehdy vznikala a jejich obsahy. Pojem nová média lze nahradit také termínem digitální média. *„Žádná ustálená, či dokonce „jediná správná“, definice nových médií v současné době neexistuje. Proto při následujícím pokusu o definici mohu pouze shrnout ty rysy a principy, které většina odborné veřejnosti považuje za nejzásadnější.“*²² Pod pojmem „nová média“ se zpravidla rozumí média, která:²³

1. jsou založena na elektronické/digitální platformě
2. využívají výpočetní výkon (procesor)
3. jsou interaktivní (reagují na podněty uživatele)
4. podporují komunikaci, nebo přinejmenším přímou zpětnou vazbu

*„Ovšem také „klasická / tradiční“ média, která dříve svou podstatou tyto čtyři body nesplňovala (tisk, film, rozhlas, televize,...), prochází technologickou změnou a mohou nabývat forem a charakteristik nových médií.“*²⁴

²⁰ POSPÍŠIL, Jan. *Jak na média*. Vyd. 1. Kralice na Hané: Computer Media, 2011, s. 42. ISBN 978-80-7402-071-1.

²¹ PAVLÍČEK, Antonín. *Nová média a sociální sítě*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2010, s. 56. ISBN 978-80-245-1742-1.

²² Tamtéž s. 10

²³ Tamtéž s. 11

²⁴ Tamtéž s. 11

4.3.1 Počítač

Počítač je v informatice elektronické zařízení, které zpracovává data pomocí předem vytvořeného programu. Současný počítač se skládá z hardware, který představuje fyzické části počítače jako je procesor, klávesnice, monitor aj. a ze software, kam spadá operační systém a programy. Počítač je ovládán uživatelem, který poskytuje počítači data ke zpracování prostřednictvím jeho vstupních zařízení a počítač výsledky prezentuje pomocí zařízení výstupních. V dnešní době počítač figuruje téměř ve všech oborech lidské činnosti a najdeme ho ve většině domácností.

4.3.2 Internet

Internet je celosvětový systém propojených počítačových sítí a jeho základním rysem je přenos multimediálních informací mezi počítači. *„Internet je v současnosti hlavní platformou nových médií. (...) Internet má všechny fundamentální charakteristiky nových médií- má digitální podstatu, počítačové zpracování a je interaktivní.“*²⁵

Internet nabízí uživatelům mnoho služeb, například systémy webových stránek, elektronickou poštu, online komunikaci, přenos a sdílení souborů, online hry a virtuální světy, sociální sítě a spoustu dalších. Sociální sítě v podobě Facebooku, Instagramu či Snapchatu se staly fenoménem dnešní doby, zejména mládeže.

²⁵ PAVLÍČEK, Antonín. *Nová média a sociální sítě*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2010, s. 48. ISBN 978-80-245-1742-1.

5 HISTORICKÝ KONTEXT

V této kapitole se budu věnovat vývoji médií a mediální komunikace. „*Vývoj lidské civilizace je spojen s objevováním stále nových způsobů komunikace od mimoslovní komunikace pomocí gest a mimiky přes ústní podání, obraz, písemný projev, tisk a rozhlas až k televizi a internetu. Celá tato historie bývá dělena do několika epoch:*“²⁶

- Epocha signálů
- Epocha mluvení a jazyka
- Epocha psaní
- Epocha tisku
- Epocha elektronické komunikace

Myslím, že není potřeba zabývat se předchůdci médií, jako jsou signály, jazyk a písmo. Začneme u prvního významného mezníku naší společnosti, který byl klíčový pro rozvoj mediální komunikace a samotných masových médií. V polovině 15. století slavný vynálezce, Johannes Gutenberg, vymyslel a poprvé použil jeden z nejvýznamnějších objevů, který byl závrtný pro vývoj lidské komunikace. Knihtisk. Díky tomuto vynálezu se rozšířila výroba tištěných knih a tiskopisů. Asi roku 1455 vyšla první Gutenbergova kniha, Bible. Tisk se postupně začal rozšiřovat a vydával se ve všech evropských jazycích, takže byl přístupný každému, kdo uměl číst. Díky dostupnosti knih přibývalo lidí, kteří se chtěli naučit číst, čímž se zvedala gramotnost společnosti.²⁷ Začaly vznikat první tiskárny a obchod s knihami, tzv. inkunábule, česky prvotisky, se rychle rozvíjel. Velká část z nich měla náboženský charakter. Před vznikem knihtisku samozřejmě knihy vznikaly také. Písaři v klášterních skriptoriích přepisovaly rukopisné knihy - manuskripty, což bylo velmi pomalé, náročné a při jejich tvorbě často docházelo k chybám.

Před vynálezem knihtisku existovaly noviny ručně psané. Za předchůdce novin jsou považovány tzv. Acta diurna, které vydával římský konzul Gaius Julius Caesar. Tyto se na sádrové desky a obsahovaly důležité zprávy ze zasedání senátu, zprávy z císařského dvora či rodinná oznámení. Za pravidelně vycházející tištěné noviny jsou považovány tzv. Relation, které začaly vycházet roku 1605 ve Strassburgu. Z roku 1609

²⁶ MUSIL, Josef. *Sociální a mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010, s. 29. ISBN 978-80-7452-002-0.

²⁷ DEFLEUR, Melvin L a Sandra J BALL-ROKEACH. *Teorie masové komunikace*. 1. české vyd. Překlad Jan Jiráček, Otakar Šoltys. Praha: Karolinum, 1996, s. 37. ISBN 80-7184-09-8.

pochází noviny nazvané Aviso, vycházející ve Wolfenbüttelu. V této době byla periodicitu novin zpravidla týdně, ale kvůli rozvoji obchodu a potřebě častějších a aktuálnějších informací se začala postupně zkracovat. Na přelomu 17. a 18. století jsou již zaznamenány listy s denní periodicitou. V Anglii například The Daily Courant z roku 1702. Během 18. století se tištěná periodika začala diferencovat na noviny a časopisy. Za významné vydavatele časopisů v této době jsou považováni angličtí spisovatelé Daniel Defoe a Jonathan Swift.²⁸ Tiskařská technologie se zrychlovala a zdokonalovala, zvyšovala se i gramotnost společnosti. To nejspíš vedlo k tomu, že během 19. století se vyvinuly dva typy tisku. Byla vydávána periodika pro vzdělanější čtenáře nejčastěji s politickou tematikou, nazývané „seriózní tisk, či tisk kvality.“ K nim patřil například známý londýnský list The Times založený v roce 1785. Naproti tomuto tisku se ve 30. letech 19. století začaly vydávat ještě tiskoviny pro široké masy, tzv. masový tisk, s vysokými počty vydání a nízkou pořizovací cenou. Ve Francii list La Presse, v USA titul The Sun. Tyto typy listů se staly předchůdci bulvárního tisku, který začal vznikat na přelomu 19. a 20. století.²⁹ *„Masovým tiskem se rozumí noviny, jež měly relativně vysoký náklad, rozšiřovaly se především pouličním prodejem (pomocí kamelotů nebo prodejen v kioscích) nebo formou předplatného a byly určeny masovému čtenáři. (...) Typická pro masový tisk byla rovněž nižší prodejní cena než u tisku seriózního- toto pravidlo dodržují vydavatelé dodnes. V 19. století se pro tento tisk vžil v USA a Velké Británii pojem „penny press“, v německy mluvících zemích „Groschenpresse“, v českých zemích „šestákový tisk“ (někdy i „křejcarový“). Jsou to pojmy evokující lacinost a jsou odvozeny od nejmenší mince, za kterou se listy prodávaly (prvním zřejmě byl Penny Magazine vydávaný od roku 1832 v Londýně).“*³⁰ První české noviny, Pražské poštovní noviny neboli Noviny České, vyšly v Praze roku 1719 a byly vydané knihtiskařem a vydavatelem novin Karlem Františkem Rosenmüllerem. Tyto noviny reagovaly v první řadě na informace poštovních posílů, kteří trubkou ohlašovali svůj příjezd.³¹

Dalším významným pokrokem masové komunikace bylo rozhlasové a následně televizní vysílání. První rozhlasové vysílání v dějinách uskutečnil elektrotechnik R. A.

²⁸ JEŽEK, Vlastimil a Jan JIRÁK. *Média a my*. 1. vyd. V Praze: Akademie múzických umění, 2014, s. 36. Management umění - umění managementu. ISBN 978-80-7331-304-3.

²⁹ Tamtéž s. 37

³⁰ JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Masová média*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, s. 83. ISBN 978-80-7367-466-3.

³¹ VERNER, Pavel. *Historie mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2013, s. 72. ISBN 978-80-7452-027-3.

Fessenden a to roku 1906 - odvysílal rozhlasový koncert. V roce 1910 byl poprvé odvysílán rozhlasový živý přenos z Metropolitní opery v New Yorku. Až po první světové válce, v roce 1920, zahájila první komerční rozhlasová stanice na světě, KDKA, své pravidelné rozhlasové vysílání, kde se rok poté odvysílal první sportovní rozhlasový přenos boxerského zápasu. V roce 1922 byla založena rozhlasová společnost BBC (British Broadcasting Company), která existuje dodnes. Postupně se vysílání začalo rozšiřovat do dalších zemí. V Československé republice roku 1923 začal vysílat Radiojournal.

Pojem televize byl poprvé použit v roce 1900. K prvnímu televiznímu vysílání došlo v roce 1927 prostřednictvím telefonní linky mezi Londýnem a Glasgowem a o rok později pomocí rádiových vln z Londýna až do New Yorku. První mechanická televize byla poprvé představena v USA v roce 1928, o rok později i ve Velké Británii a Německu. V roce 1930 se s televizním obrazem začal přenášet i zvuk. Ve 30. letech už ve Velké Británii běželo pravidelné televizní vysílání a v Německu se v roce 1936 uskutečnil první televizní přenos olympijských her a to jako součást hitlerovské propagandy. Během druhé světové války televize ustoupila do pozadí. Po jejím skončení se ale vysílání obnovilo a začalo se velmi rychle rozvíjet. Televize se postupně stávala součástí domácností a stala se významným masovým médiem. V bývalém Československu bylo televizní vysílání zahájeno v roce 1953. Nejprve se vysílalo dva nebo tři dny v týdnu, na konci roku 1953 už čtyři dny v týdnu. O rok později se televizní vysílání stalo pravidelným.

Za vynálezce počítače je považován Charles Babbage, který v 19. století vymyslel základní principy fungování stroje pro řešení složitých výpočtů. Vývoj výpočetní techniky bývá rozdělován do etap, které se nazývají počítačové generace. V roce 1944 byl do provozu uveden první elektronkový počítač ENIAC a to na univerzitě v Pensylvánii. Jeho výpočetní výkon byl nízký a počítač byl také velmi pomalý. Dokázal vydržet v provozu několik hodin, pak se musel opravit. Druhá generace počítačů je spojena s vynálezem tranzistoru, který oproti předchozímu, elektronkovému, dovoval díky svým vlastnostem zmenšení rozměrů celého počítače, zvýšení rychlosti a snížení nároků na energii. UNIVAC byl v roce 1951 prvním sériově vyráběným počítačem. V roce 1958 Jack Kilby sdružil v jednom čipu více tranzistorů a vznikl tak první integrovaný obvod se čtyřmi tranzistory. Počítače tzv. třetí a další generace jsou vybudovány na integrovaných obvodech, které na svých čipech integrují velké množství tranzistorů. V roce 1981 začala čtvrtá generace, která trvá dodnes. Vznikl osobní počítač, jenž se vyznačuje integrovanými obvody střední a velké integrace, malými rozměry, velkou rychlostí a velkou kapacitou paměti. Původní

procesory byly tedy sestaveny z elektronek, později tranzistorů. Velikost těchto procesorů odpovídala obvykle jedné velké skříni. Až počátkem 70. let 20. století se procesory začaly miniaturizovat, došlo k integraci procesoru do jediného čipu a vznikl mikroprocesor. Počítače tzv. páté generace jsou zatím někde v budoucnosti. Občas jsou popisovány jako stroje s umělou inteligencí.

Na historii počítače úzce navazuje historie fenoménu dnešní doby - internetu. Počátky internetu sahají do roku 1969, kdy byla v USA zprovozněna síť ARPANET společnosti ARPA (Advanced Research Projects Agency). Tato síť byla financována z resortu obrany a sloužila především pro vládní a vojenské účely. Další vývoj internetu probíhal na akademické půdě. První uzlový počítač schopný přenášet informace byl připraven v září 1969 na Kalifornské Univerzitě v Los Angeles. Později téhož roku byly vybudovány další tři uzly a to u SRI (Stanford Research Institute), na Univerzitě v Santa Barbaře v Kalifornii a na Univerzitě v Utahu. V Evropě se internet začal významněji prosazovat až v 80. letech a o rok později začaly vznikat celoevropské síťové projekty. V polovině 80. let již existovalo několik sítí, ale stále nebyly předmětem zájmu veřejnosti, jelikož nebyly volně přístupné. Vznik dnešního internetu je datován do roku 1993, kdy švýcar Tim Berners - Lee vymyslel nový způsob známý pod zkratkou WWW (World Wide Web). World Wide Web, v doslovném překladu „světová rozsáhlá síť“, je označení pro systém prohlížení, ukládání a odkazování dokumentů, které se nachází na internetu. Od 90. let se internet začal rozvíjet daleko rychleji než doposud a to zejména díky tomu, že se konečně dostal do povědomí široké veřejnosti. Za oficiální datum prvního připojení České republiky k internetu se považuje 13. únor 1992, kdy došlo ke zřízení připojení do internetového uzlu v Linci v Rakousku. Od tohoto data byl do České republiky zaveden internet.

PRAKTICKÁ ČÁST

6 VÝZKUM

6.1 Dotazníkové šetření

Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit, jaká média preferuje společnost a jaký vztah mají vybraní respondenti k jednotlivým médiím. Vzhledem k širokému pojetí tématu jsem se v praktické části zaměřila pouze na tato vybraná média:

- Tištěná média – kniha, noviny/časopisy
- Vysílací média- televize
- Nová či digitální- počítač, internet, chat

Dotazníky byly směřovány ke čtyřem věkovým kategoriím. Pro přehlednost výsledků výzkumu budu kategorie označovat tímto způsobem.

- Žáci ZŠ
- Studenti SŠ
- Dospělí 30+
- Dospělí 55+

Výzkum probíhal od 16. prosince 2015 do 30. ledna 2016. Doba dotazníkového šetření byla určena podle návratnosti vyplnění daného počtu dotazníků. U každé kategorie bylo cílem nasbírat 20-25 vyplněných dotazníků, což bylo splněno. Celkový počet respondentů je 87.

Dotazníky byly anonymní a každý obsahoval 16 otázek (viz příloha). Otázky byly formulovány tak, aby byly srozumitelné pro všechny věkové kategorie.

Dotazníkové šetření probíhalo elektronickou formou pro skupinu studentů středních škol, pro ostatní skupiny jsem použila tištěné dotazníky.

První kategorii, tedy žáky ZŠ, jsem oslovila v rámci projektu k bakalářské práci na Základní škole v Městci Králové. Projektem byla přednáška pro 6. ročník na téma Nebezpečí internetu. V příloze přikládám fotodokumentaci z této přednášky.

Do druhé kategorie jsem pomocí online dotazníku zapojila studenty Gymnázia Poděbrady a EKO Gymnázia a Střední odborné školy Multimediálních studií.

U třetí kategorie dotazník vyplnilo 14 respondentů od Policie ČR obvodní oddělení Městec Králové, zbylých 11 vyplnili zaměstnanci Nemocnice Městec Králové.

Pro čtvrtou kategorii jsem vybrala respondenty z Městce Králové a okolí.

Na závěr tohoto výzkumu porovnáím výsledky všech věkových kategorií a vyhodnotím pravdivost hypotéz ověřením, a to pomocí daných otázek.

6.2 Cíle a hypotézy

Na začátku výzkumu jsem si stanovila cíle a hypotézy, z kterých pak vycházela tvorba dotazníku.

Cíl 1: Jaká média preferuje společnost.

Cíl 2: Jaký vztah mají vybraní respondenti k jednotlivým médiím.

Hypotéza č. 1: Předpokládám, že nejvíce času tráví u počítače studenti středních škol.

Hypotéza č. 2: Předpokládám, že nejvíce času tráví u televize nejstarší věková kategorie.

Hypotéza č. 3: Předpokládám, že sociální sítě nejčastěji navštěvují studenti středních škol.

Hypotéza č. 4: Očekávám, že dospělí 55+ by se v životě obešli bez PC a sociálních sítí.

7 VÝSLEDKY VÝZKUMU

Tato kapitola je vyhrazena interpretaci a analýze výsledků dotazníkového šetření.

Otázka č. 1-2: Věk, pohlaví

Věk respondentů se pohybuje od 11 do 69 let a rozřazuje je do výzkumných kategorií.

Pohlaví respondentů je znázorněno tabulkou níže.

	žáci ZŠ	studenti SŠ	dospělí 30+	dospělí 55+	celkem
dívky/ ženy	10	16	9	12	47
chlapci/ muži	10	10	12	8	40
celkový počet respondentů	20	26	21	20	87

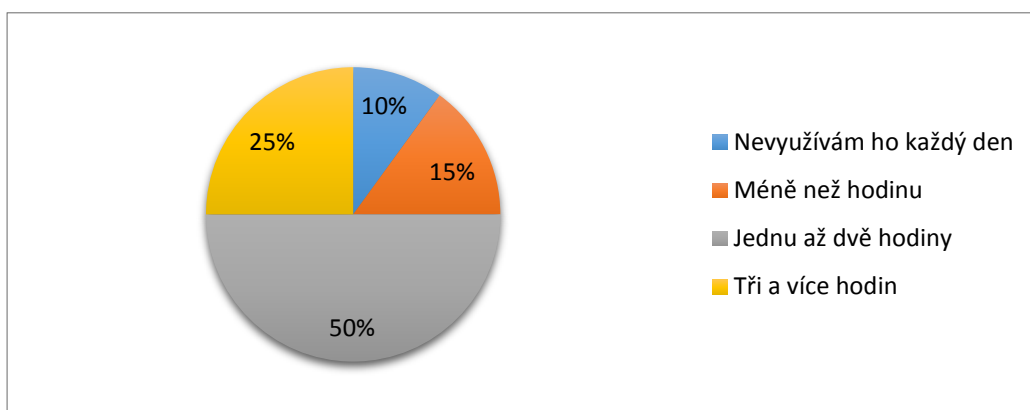
Tabulka 1 - Pohlaví respondentů

Otázka č. 3: Jak často využíváte denně PC/ Notebook?

U této otázky měli respondenti možnost pouze jedné odpovědi.

3.1 Žáci ZŠ

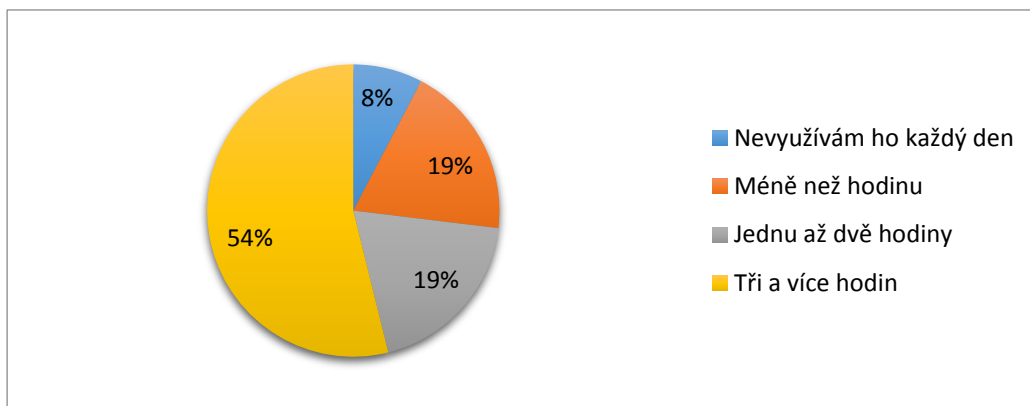
Z celkového počtu respondentů v nejnižší věkové kategorii 50 % odpovědělo, že počítač využívá jednu až dvě hodiny denně. Druhá nejčastější odpověď byla tři a více hodin. 15 % respondentů využívá počítač méně než hodinu a pouze 10 % ho nevyužívá každý den.

Graf 1 - Jak často využíváte denně PC/ Notebook? (žáci ZŠ)

3.2 Studenti SŠ

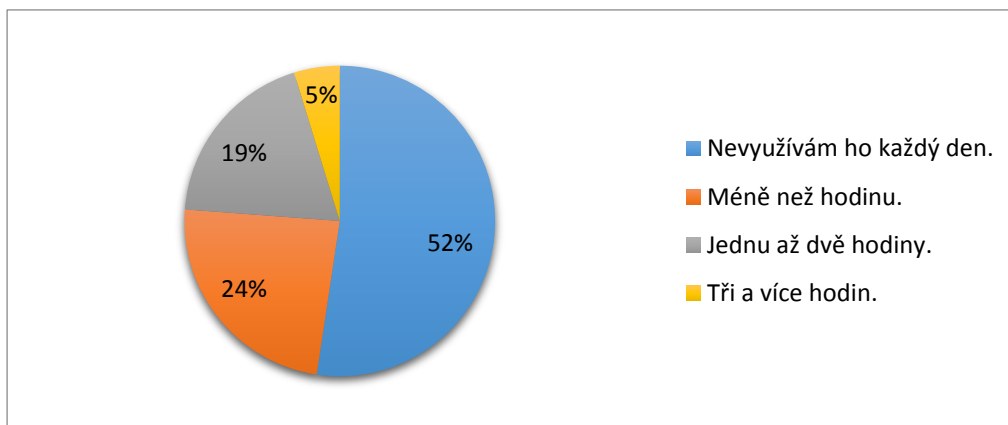
54 %, tedy více než polovina respondentů, využívá počítač tři a více hodin. Každý den ho nevyužívá pouze 8 %. Odpovědi méně než hodinu a jednu až dvě hodiny jsou po 19 %.

Graf 2 - Jak často využíváte denně PC/ Notebook? (studenti SŠ)

3.3 Dospělí 30+

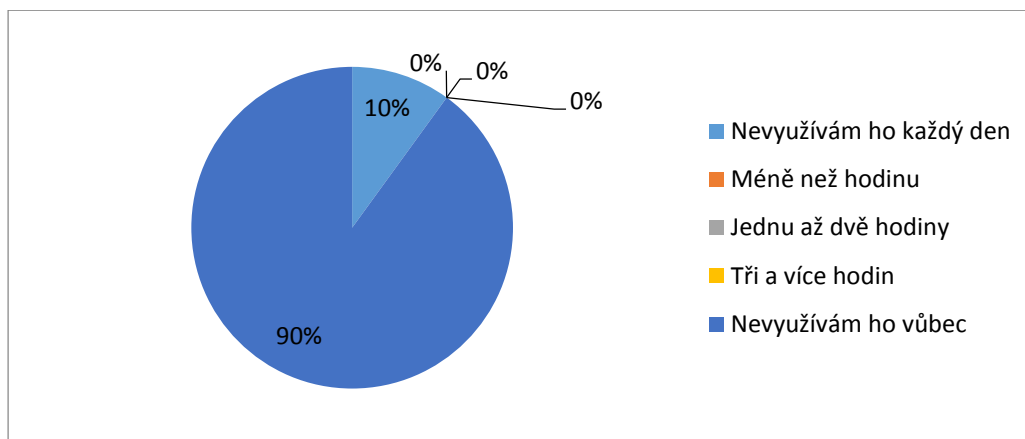
Více než polovina respondentů této kategorie nevyužívá počítač každý den. 24 % odpovědělo, že na počítači tráví denně méně než hodinu. 19 % jednu až dvě hodiny. Pouze minimální množství respondentů počítač využívá tři a více hodin.

Graf 3 - Jak často využíváte denně PC/ Notebook? (dospělí 30+)

3.4 Dospělí 55+

Nejvyšší věková kategorie se jednoznačně liší od předchozích. 90 % respondentů nevyužívá počítač vůbec a 10 % ho užívá v minimální míře, tedy ne každý den.

Graf 4 - Jak často využíváte denně PC/ Notebook? (dospělí 55+)

Otázka č. 4: K čemu využíváte počítač nejčastěji?

U této otázky byla možnost více odpovědí.

4.1 Žáci ZŠ

U žáků základní školy jsem očekávala za nejčastější odpověď počítačové hry. Překvapilo mě tedy, že na první příčce se umístily sociální sítě a to s počtem patnácti odpovědí. PC hry spolu se sledováním filmů byly druhou nejčastější odpovědí. Pouze dvakrát se objevily odpovědi chat a hledání informací.

Odpověď	Počet	Počet v %
PC hry	10	26%
Sociální sítě	15	38%
Chat	2	5%
Hledání informací	2	5%
Sledování filmů/ seriálů	10	26%

Tabulka 2 - K čemu využíváte počítač nejčastěji? (žáci ZŠ)

4.2 Studenti SŠ

Nejčastější odpovědi studentů středních škol bylo sledování filmů/ seriálů s počtem dvanáct. Sociální sítě označilo sedm respondentů, chat a hledání informací tři. PC hry nepreferuje nikdo z dotazovaných.

Odpověď	Počet	Počet v %
PC hry	0	0%
Sociální sítě	7	28%
Chat	3	12%
Hledání informací	3	12%
Sledování filmů/ seriálů	12	48%

Tabulka 3 - K čemu využíváte počítač nejčastěji?(studenti SŠ)

4.3 Dospělí 30+

Třetí kategorie nejčastěji využívá počítač k vyhledávání informací. 29% respondentů využívá počítač nejvíce v práci. Překvapilo mě, že 14% nejčastěji hraje PC hry. Sledování filmů/ seriálů označilo 9% a sociální sítě nejčastěji navštěvuje pouhých 5%. Chat se u této kategorie neobjevil ani jednou.

Odpověď	Počet	Počet v %
PC hry	3	14%
Sociální sítě	1	5%
Chat	0	0%
Hledání informací	9	43%
Sledování filmů/ seriálů	2	9%
V práci	6	29%

Tabulka 4 - K čemu využíváte počítač nejčastěji? (dospělí 30+)

4.4 Dospělí 55+

Již z předchozí otázky vyplynulo, že osmnáct respondentů této věkové kategorie počítač nevyužívá vůbec. Zbylí dva ho využívají k hledání informací.

Odpověď	Počet	Počet v %
PC hry	0	0%
Sociální sítě	0	0%
Chat	0	0%
Hledání informací	2	10%
Sledování filmů/ seriálů	0	0%
Nevyužívám ho vůbec	18	90%

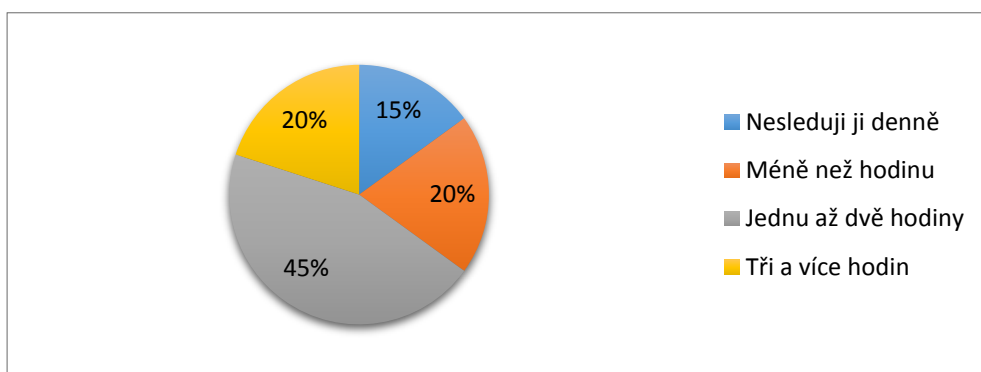
Tabulka 5 - K čemu využíváte počítač nejčastěji? (dospělí 55+)

Otázka č. 5: Kolik času denně věnujete sledování TV?

U této otázky byla možnost pouze jedné odpovědi.

5.1 Žáci ZŠ

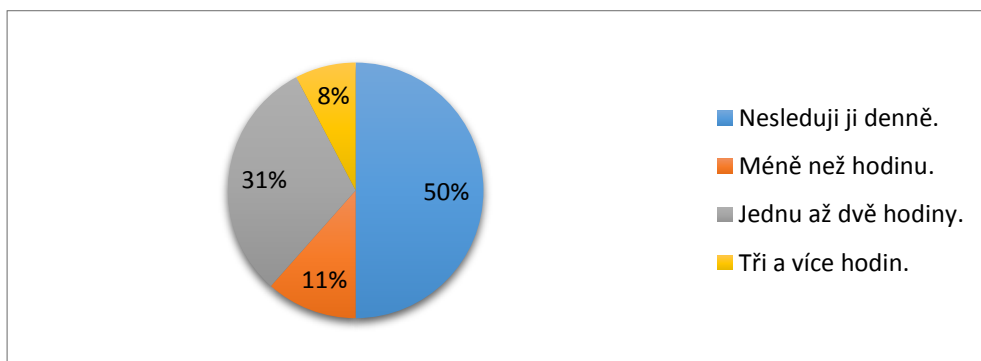
Nejvíce respondentů této kategorie sleduje televizi přibližně jednu až dvě hodiny denně. 20% odpovědí bylo méně než hodinu a tři a více hodin denně. Pouhých 15 % žáků ZŠ televizi nesleduje každý den.

Graf 5 - Kolik času denně věnujete sledování TV? (žáci ZŠ)

5.2 Studenti SŠ

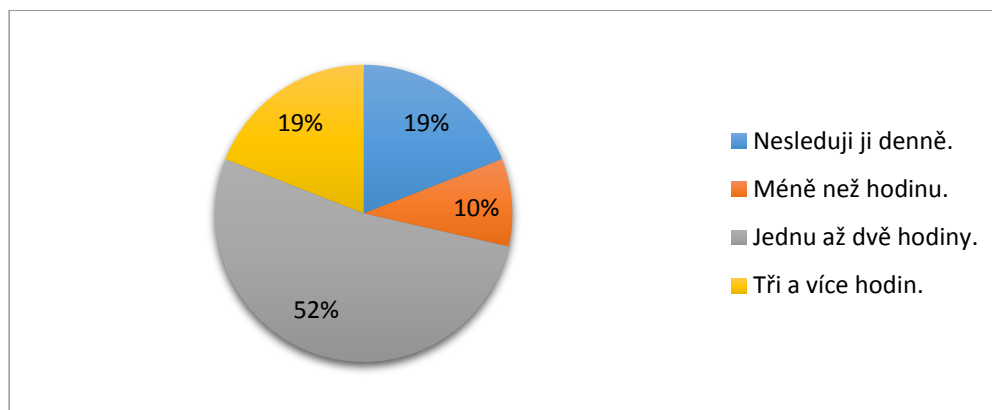
Polovina respondentů z kategorie studentů středních škol nesleduje televizi každý den. 31% bylo zaznamenáno u odpovědi jednu až dvě hodiny. 11% dotazovaných televizi sleduje méně než hodinu denně a pouhých 8% tři a více hodin denně.

Graf 6 - Kolik času denně věnujete sledování TV? (studenti SŠ)

5.3 Dospělí 30+

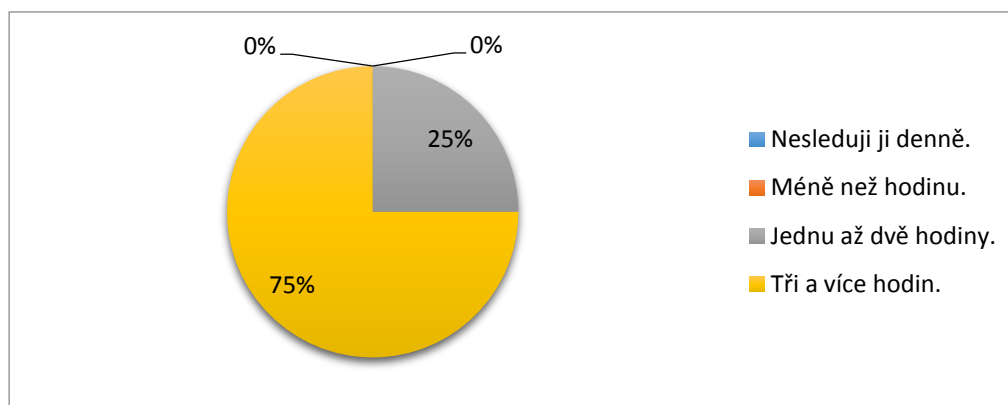
52% respondentů této kategorie sleduje televizi průměrně jednu až dvě hodiny. 19% ji sleduje tři a více hodin a stejný počet televizi nesleduje denně. Méně než hodinu označilo 10% dospělých.

Graf 7 - Kolik času denně věnujete sledování TV? (dospělí 30+)

5.4 Dospělí 55+

Nejstarší věková kategorie z velké části sleduje televizi tři a více hodin. Pouze 25% respondentů uvádí jednu až dvě hodiny.

Graf 8 - Kolik času denně věnujete sledování TV?(dospělí 55+)

Otázka č. 6: Jaké pořady v TV sledujete nejčastěji?

U této otázky byla možnost označit více odpovědí.

6.1 Žáci ZŠ

Nejčastější odpovědi žáků základních škol byly filmy a seriály s počtem třináct odpovědí. Na druhém místě stojí zábavné pořady, které označilo osm respondentů. Pohádky a dětské pořady často sleduje pět z dotazovaných a sportovní pořady čtyři. Televizní noviny a dokumenty nebyly označeny vůbec.

Odpověď	Počet	Počet v %
Pohádky a dětské pořady	5	17%
Zábavné pořady	8	27%
Sportovní pořady	4	13%
Dokumenty- historické, přírodopisné	0	0%
Filmy a seriály	13	43%
Televizní noviny	0	0%

Tabulka 6 - Jaké pořady v TV sledujete nejčastěji? (žáci ZŠ)

6.2 Studenti SŠ

Velká většina studentů středních škol sleduje nejčastěji filmy a seriály. Tři respondenti sledují často také sportovní pořady.

Odpověď	Počet	Počet v %
Pohádky a dětské pořady	1	4%
Zábavné pořady	1	4%
Sportovní pořady	3	11%
Dokumenty- historické, přírodopisné	0	0%
Filmy a seriály	20	77%
Televizní noviny	1	4%

Tabulka 7 - Jaké pořady v TV sledujete nejčastěji?(studenti SŠ)

6.3 Dospělí 30+

U této kategorie byly nejčastější odpovědi televizní noviny s počtem deset a filmy a seriály s počtem osm. Sportovní pořady často sledují čtyři respondenti a tři z nich dokumenty. Dva z dotazovaných zaznamenali zábavné pořady.

Odpověď	Počet	Počet v %
Pohádky a dětské pořady	0	0%
Zábavné pořady	2	7%
Sportovní pořady	4	15%
Dokumenty- historické, přírodopisné	3	11%
Filmy a seriály	8	30%
Televizní noviny	10	37%

Tabulka 8 - Jaké pořady v TV sledujete nejčastěji?(dospělí 30+)

6.4 Dospělí 55+

Nejstarší věková kategorie nejčastěji sleduje televizní noviny a to 19 z 20 respondentů. Druhým častým žánrem jsou filmy a seriály. Dokumenty označilo 11 dotazovaných a 7 respondentů často sleduje sportovní pořady.

Odpověď	Počet	Počet v %
Pohádky a dětské pořady	0	0%
Zábavné pořady	0	0%
Sportovní pořady	7	13%
Dokumenty- historické, přírodopisné	11	21%
Filmy a seriály	16	30%
Televizní noviny	19	36%

Tabulka 9 - Jaké pořady v TV sledujete nejčastěji?(dospělí 55+)

Otázka č. 7: Co preferujete?

U této otázky byla pochopitelně možnost jedné odpovědi. Tabulky jsou jednoznačné a komentují je až v závěrečném shrnutí.

7.1 Žáci ZŠ

Odpověď	Počet	Počet v %
Kniha	3	15%
Film	17	85%

Tabulka 10 - Co preferujete? (žáci ZŠ)

7.2 Studenti SŠ

Odpověď	Počet	Počet v %
Kniha	11	42%
Film	15	58%

Tabulka 11 - Co preferujete? (studenti SŠ)

7.3 Dospělí 30+

Odpověď	Počet	Počet v %
Kniha	8	38%
Film	13	62%

Tabulka 12 - Co preferujete? (dospělí 30+)

7.4 Dospělí 55+

Odpověď	Počet	Počet v %
Kniha	6	30%
Film	14	70%

Tabulka 13 - Co preferujete? (dospělí 55+)

Shrnutí:

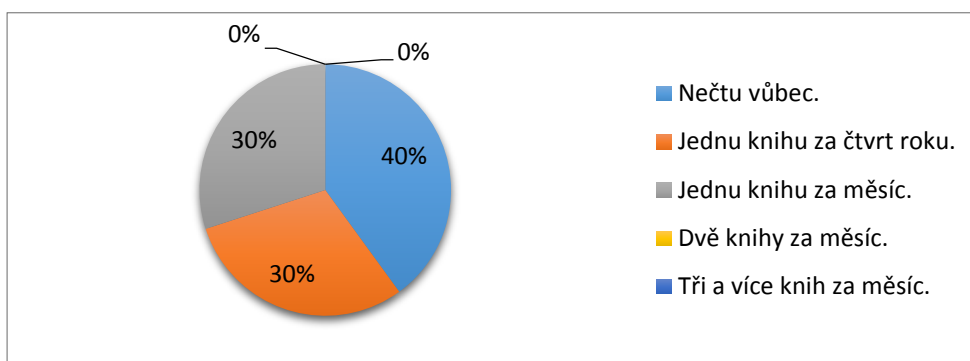
- U všech kategorií respondenti preferují více filmy, než knihy.
- U žáků základních škol je největší nepoměr mezi knížkou a filmem. 85% respondentů dá přednost raději filmu, což jsem očekávala, ale nemyslím si, že je to dobře.
- Druhý největší nepoměr vidíme u nejstarší věkové kategorie. 70% z nich dá přednost také filmu.
- U třetí kategorie alespoň osm respondentů preferuje knihu a u studentů středních škol je nejmenší procentuální rozdíl, 42% dotazovaných dá přednost knize.

Otázka č. 8: Kolik knih průměrně přečtete?

U této otázky byla možnost jedné odpovědi.

8.1 Žáci ZŠ

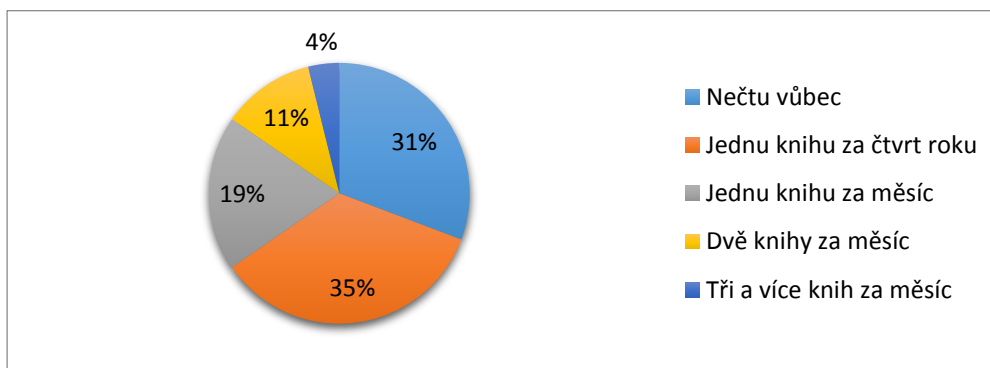
Při analýze této otázky jsem byla velmi překvapena. 40% žáků ZŠ odpovědělo, že nečte vůbec. 30% respondentů přečte jednu knihu za měsíc a stejné procento přečte jednu knihu za čtvrt roku.

Graf 9 -Kolik knih průměrně přečtete? (žáci ZŠ)

8.2 Studenti SŠ

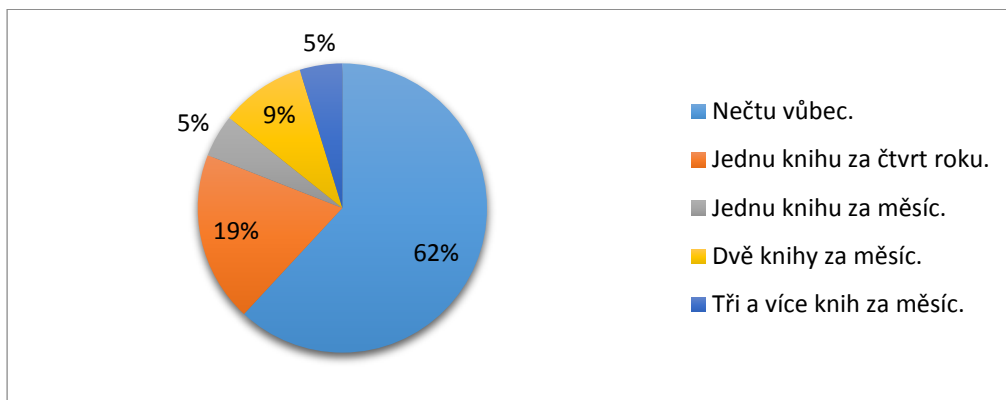
U studentů středních škol přečte alespoň jednu knihu za čtvrt roku 35%. Jednu knihu na měsíc má 19% respondentů a 11% dokonce dvě. Tři a více knih přečtou pouze 4% dotazovaných a 31% odpovědělo, že nečte vůbec.

Graf 10 - Kolik knih průměrně přečtete? (studenti SŠ)

8.3 Dospělí 30+

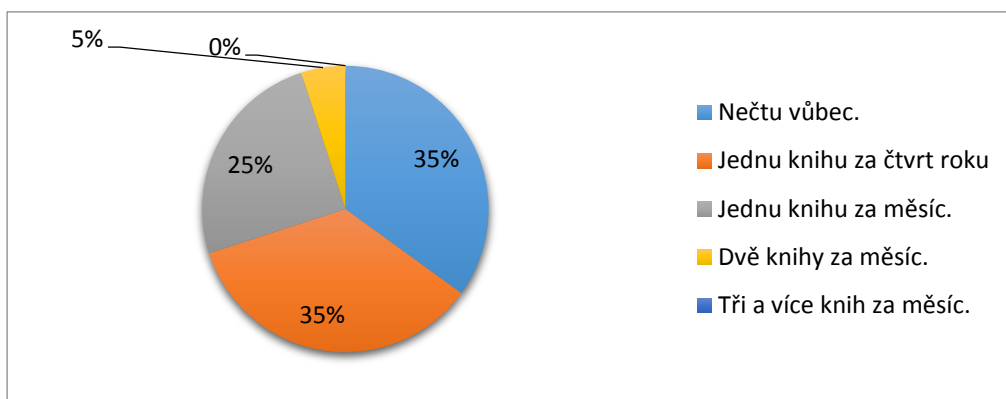
Z kategorie dospělých 30+ celých 62% respondentů vůbec nečte. Možná to můžeme přikládat dnešní hektické době, zvláště u této věkové kategorie. Alespoň 8 z 21 respondentů po knize sáhne minimálně jednou za čtvrt roku. 5% přečte dokonce tři a více knih za měsíc.

Graf 11 - Kolik knih průměrně přečtete? (dospělí 30+)

8.4 Dospělí 55+

35% dotazovaných z nejstarší věkové kategorie přečte jednu knihu za čtvrt roku a stejné procento nečte vůbec. 25% respondentů odpovědělo, že přečte jednu knihu za měsíc a 5% až dvě.

Graf 12 - Kolik knih průměrně přečtete? (dospělí 55+)

Otázka č. 9: Máte profil na některé sociální síti? Na jaké?

Výsledky této otázky jsem pro přehlednost a porovnání shrnula do jedné tabulky. Největší zastoupení na sociálních sítích má jednoznačně kategorie studentů středních škol, což jsem předpokládala. Pouze jeden respondent z kategorie žáků ZŠ nemá profil na žádné sociální síti. V třetí kategorii se najde šest respondentů s profilem na sociální síti a u poslední kategorie žádný.

Kategorie	Ano	Ne
žáci ZŠ	19	1
studenti SŠ	26	0
dospělí 30+	6	15
dospělí 55+	0	20
celkový souhrn	51	36
celkový souhrn v %	59%	41%

Tabulka 14 - Máte profil na některé sociální síti? (žáci ZŠ)

V následujících tabulkách je přehled jednotlivých sociálních sítí, které respondenti využívají. Poslední kategorii neuvádím vzhledem k tomu, že sociální síť nevyužívá nikdo z dotazovaných. Největší zastoupení má sociální síť Facebook.

9.1 Žáci ZŠ

Sociální síť	Počet	Počet v %
Facebook	18	60%
Instagram	4	13%
Snapchat	2	7%
Twitter	2	7%
Skype	3	10%
Žádný	1	3%

Tabulka 15 - Profily na sociálních sítích (žáci ZŠ)

9.2 Studenti SŠ

Sociální síť	Počet	Počet v %
Facebook	26	21%
Instagram	23	19%
WhatsApp	8	7%
Snapchat	20	16%
Twitter	21	17%
Pinterest	14	11%
Ask.fm	5	4%
Skype	6	5%

Tabulka 16 - Profily na sociálních sítích (studenti SŠ)

9.3 Dospělí 30+

Sociální síť	Počet	Počet v %
Facebook	6	50%
Skype	6	50%

Tabulka 17 - Profily na sociálních sítích (dospělí 30+)

Otázka č. 10: Jak často navštěvujete sociální sítě?

U kategorie dospělí 55+ sociální sítě nenavštěvuje ani jeden respondent, tabulky jsou tedy uvedeny pouze u prvních tří.

10.1 Žáci ZŠ

Párkrát do týdne navštěvuje sociální sítě sedm žáků ZŠ. Šest z nich na nich tráví jednu až dvě hodiny denně. Maximálně hodinu denně se jim věnuje pět respondentů. Jeden žák nenavštěvuje sociální sítě vůbec, naopak poslední z nich tam tráví tři a více hodin denně.

Odpověď	Počet	Počet v %
Nenavštěvuji je vůbec.	1	5%
Párkrát do týdne.	7	35%
Maximálně na hodinu denně.	5	25%
Na jednu až dvě hodiny denně.	6	30%
Na tři a více hodin denně.	1	5%

Tabulka 18 - Jak často navštěvujete sociální sítě? (žáci ZŠ)

10.2 Studenti SŠ

Studenti středních škol jednoznačně tráví na sociálních sítích nejvíce času, dvanáct respondentů tři a více hodin. Devět z dotazovaných věnuje sociálním sítím jednu až dvě hodiny denně, čtyři z nich maximálně hodinu. Pouhý jeden respondent je navštěvuje pouze párkrát do týdne.

Odpověď	Počet	Počet v %
Nenavštěvuji je vůbec.	0	0%
Párkrát do týdne.	1	4%
Maximálně na hodinu denně.	4	15%
Na jednu až dvě hodiny denně.	9	35%
Na tři a více hodin denně.	12	46%

Tabulka 19 - Jak často navštěvujete sociální sítě? (studenti SŠ)

10.3 Dospělí 30+

Většina dospělých 30+ nenavštěvuje sociální sítě vůbec, čtyři z nich párkrát do týdne.

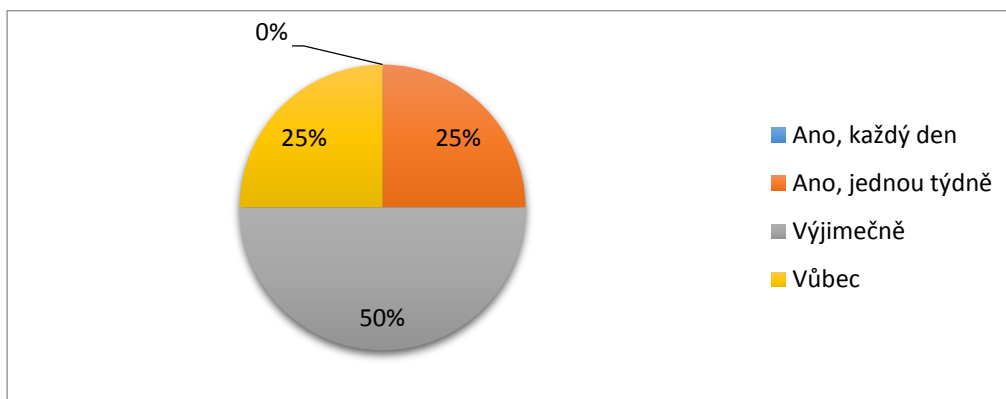
Odpověď	Počet	Počet v %
Nenavštěvuji je vůbec.	14	70%
Párkrát do týdne.	4	20%
Maximálně na hodinu denně.	1	5%
Na jednu až dvě hodiny denně.	1	5%
Na tři a více hodin denně.	0	0%

Tabulka 20 - Jak často navštěvujete sociální sítě?(dospělí 30+)

Otázka č. 11: Čtete tištěná periodika? (noviny, časopisy)

11.1 Žáci ZŠ

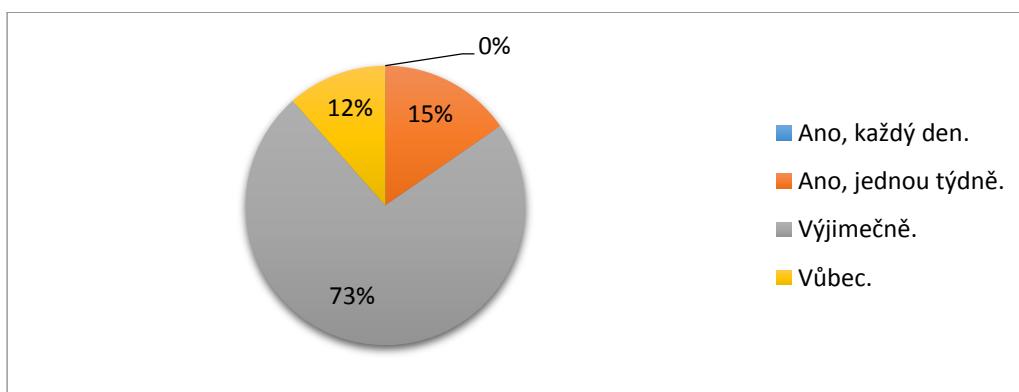
Polovina respondentů této skupiny čte tištěná periodika výjimečně. Čtvrtina si je přečte jednou týdně a zbylá čtvrtina žáků nečte tištěná periodika vůbec.

Graf 13 - Čtete tištěná periodika? (žáci ZŠ)

11.2 Studenti SŠ

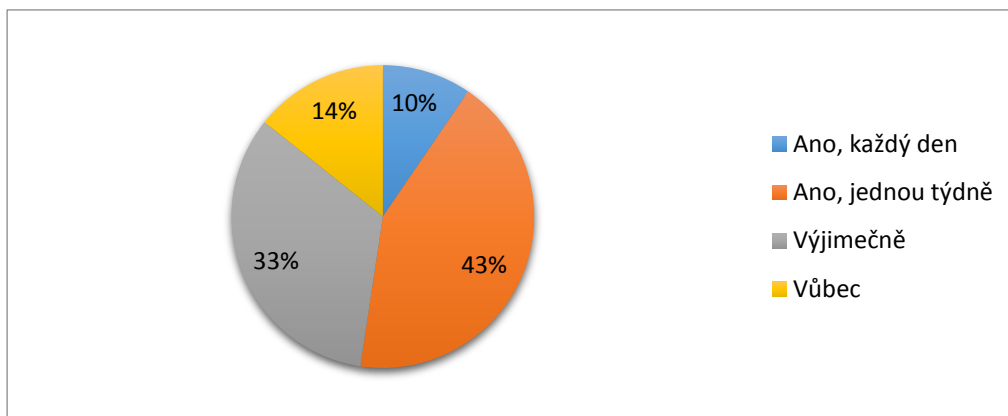
Většina studentů středních škol čte tištěná periodika výjimečně. 15% z nich si noviny nebo časopis přečte alespoň jednou týdně a zbylých 12% vůbec.

Graf 14 - Čtete tištěná periodika? (studenti SŠ)

11.3 Dospělí 30+

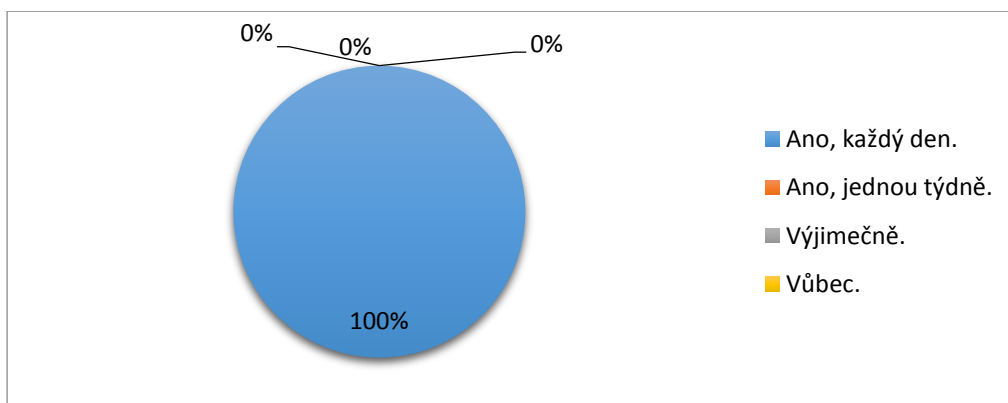
V třetí věkové kategorii 43% alespoň jednou týdně přečte noviny nebo časopis. 10% z dotazovaných každý den a 33% výjimečně. Tištěná periodika vůbec nečte 14% respondentů.

Graf 15 - Čtete tištěná periodika?(dospělí 30+)

11.4 Dospělí 55+

Poslední kategorie je nejjednoznačnější. Všichni respondenti čtou tištěná periodika každý den.

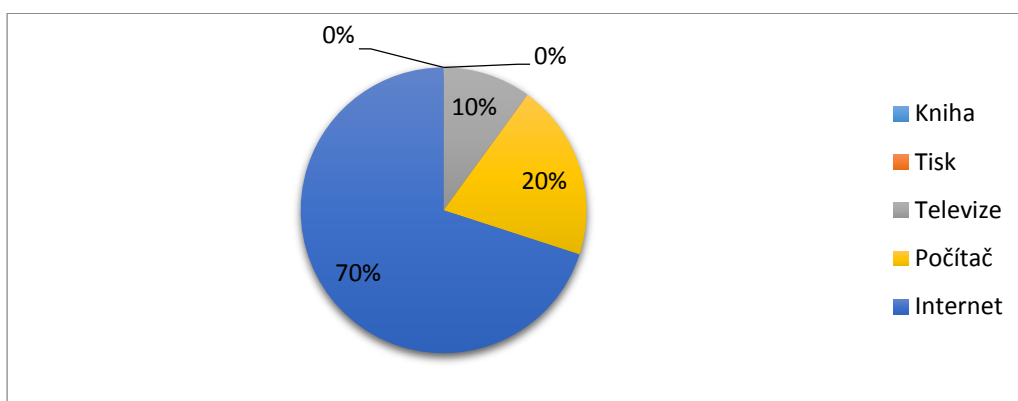
Graf 16 - Čtete tištěná periodika?(dospělí 55+)

Otázka č. 12: Které médium využíváte nejčastěji?

U této otázky byla možnost jedné odpovědi.

12.1 Žáci ZŠ

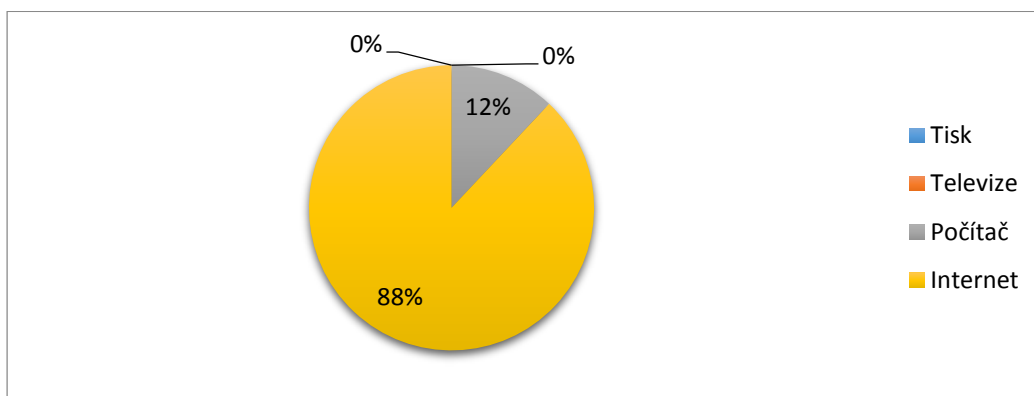
Žáci ZŠ nejvíce využívají internet a to celých 70% z nich. 20% respondentů využívá nejčastěji počítač a 10% televizi.

Graf 17 - Které médium využíváte nejčastěji? (žáci ZŠ)

12.2 Studenti SŠ

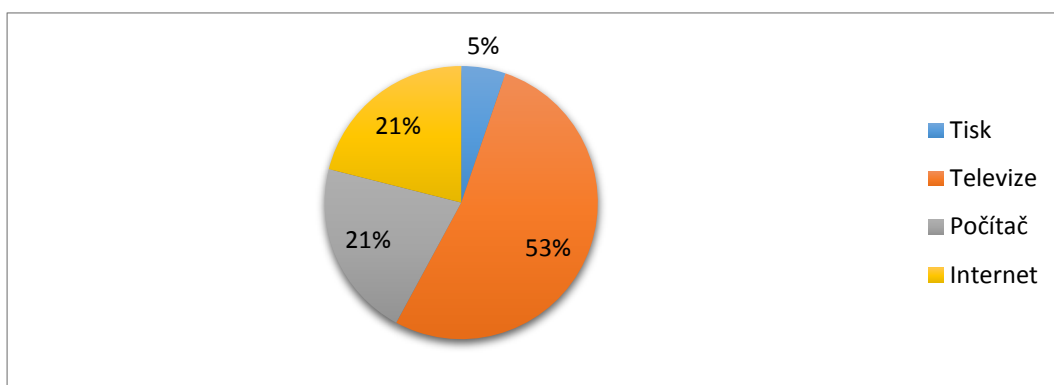
88% studentů středních škol nejčastěji využívá internet. Zbýlých 12% respondentů uvedlo počítač.

Graf 18 - Které médium využíváte nejčastěji? (studenti SŠ)

12.3 Dospělí 30+

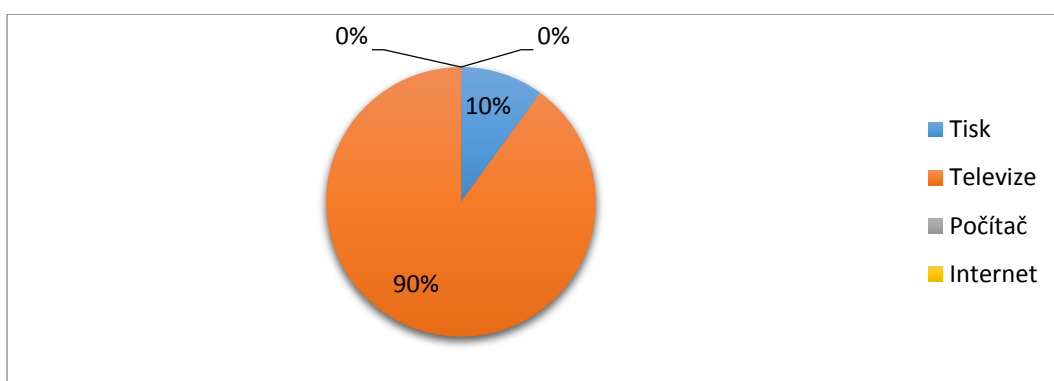
Více než polovina, a to 53% z kategorie dospělí 30+, nejvíce ze všech médií využívá televizi. 21% označilo počítač a stejné procento respondentů internet. Pouhých 5% pak preferuje tisk.

Graf 19 - Které médium využíváte nejčastěji? (dospělí 30+)

12.4 Dospělí 55+

Skoro všichni respondenti nejstarší věkové kategorie nejčastěji využívají televizi. Pouhých 10% označilo tisk.

Graf 20 - Které médium využíváte nejčastěji? (dospělí 55+)

Otázka č. 13: Kde nejčastěji hledáte potřebné informace? (ke studiu, pro vlastní zajímavost)

13.1 Žáci ZŠ

Pouze dva žáci ZŠ k hledání informací použijí nejčastěji knihu. Zbylých osmnáct hledá na počítači.

Odpověď	Počet	Počet v %
Kniha	2	10%
Tisk	0	0%
Televize	0	0%
Počítač	18	90%

Tabulka 21 - Kde nejčastěji hledáte potřebné informace? (žáci ZŠ)

13.2 Studenti SŠ

Pouze jeden student středních škol dá při hledání informací přednost knize, ostatní hledají nejčastěji na počítači.

Odpověď	Počet	Počet v %
Kniha	1	4%
Tisk	0	0%
Televize	0	0%
Počítač	25	96%

Tabulka 22 - Kde nejčastěji hledáte potřebné informace? (studenti SŠ)

13.3 Dospělí 30+

Třetí věková kategorie také z velké části využívá k hledání informací počítač, jako dvě předchozí kategorie. Pouze jeden respondent nejvíce hledá v tisku a dva v televizi.

Odpověď	Počet	Počet v %
Kniha	0	0%
Tisk	1	5%
Televize	2	9%
Počítač	18	86%

Tabulka 23 - Kde nejčastěji hledáte potřebné informace?(dospělí 30+)

13.4 Dospělí 55+

U této kategorie, na rozdíl od ostatních, na počítači hledají informace nejčastěji pouze dva respondenti. Dvanáct z dotazovaných vezme k hledání informací nejraději knihu a šest z nich preferuje tištěné zdroje.

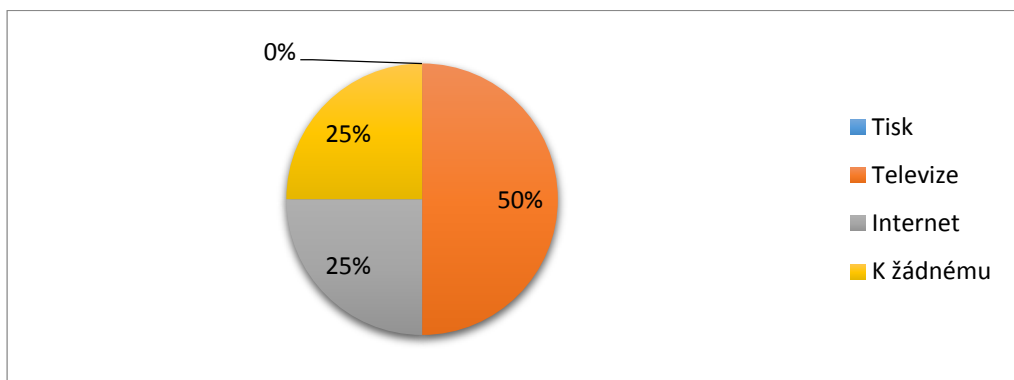
Odpověď	Počet	Počet v %
Kniha	12	60%
Tisk	6	30%
Televize	0	0%
Počítač	2	10%

Tabulka 24 - Kde nejčastěji hledáte potřebné informace?(dospělí 55+)

Otázka č. 14: Ke kterému z těchto médií máte největší důvěru?

14.1 Žáci ZŠ

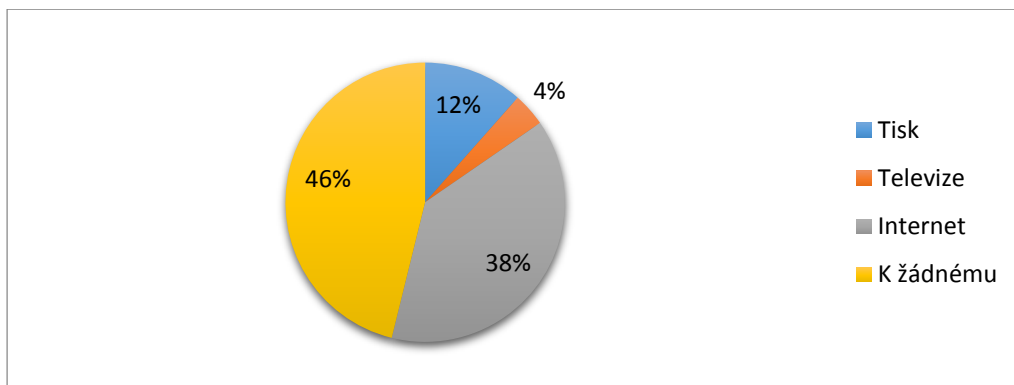
Polovina žáků ZŠ má největší důvěru k televizi. Čtvrtina nejvíce důvěřuje internetu a zbylá čtvrtina nemá důvěru k žádnému médiu.

Graf 21 - Ke kterému z těchto médií máte největší důvěru? (žáci ZŠ)

14.2 Studenti SŠ

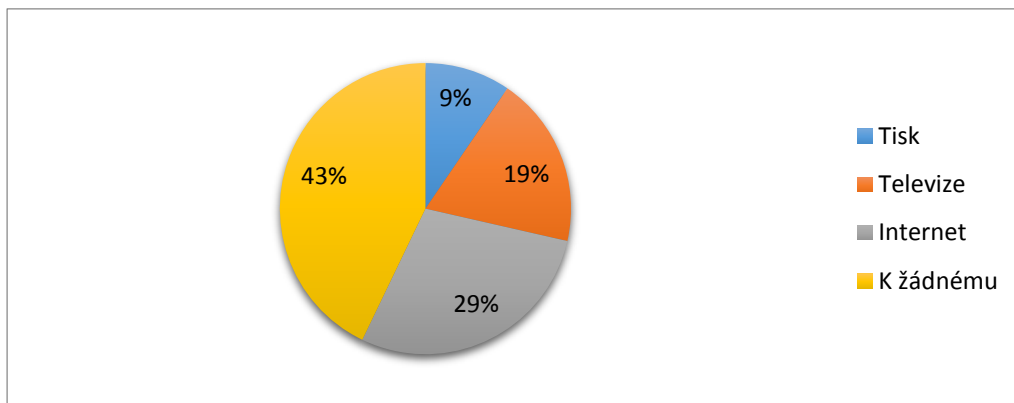
U této kategorie je nejvíce respondentů, kteří nedůvěřují žádnému médiu. 38% označilo internet. 12% nejvíce důvěřuje tisku a pouze 4% internetu.

Graf 22 - Ke kterému z těchto médií máte největší důvěru? (studenti SŠ)

14.3 Dospělí 30+

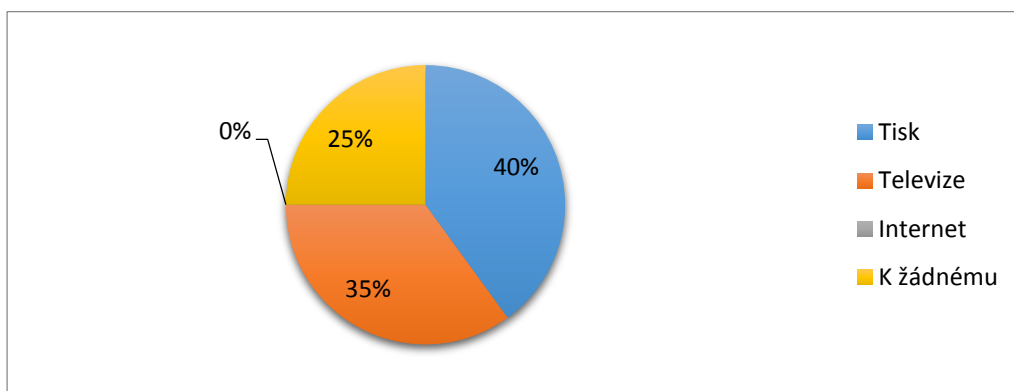
43% respondentů této kategorie médiím nedůvěřuje. Internetu důvěřuje 29% a televizi 19%. Tisk přijde nejdůvěryhodnější 9% z dotazovaných.

Graf 23 - Ke kterému z těchto médií máte největší důvěru? (dospělí 30+)

14.4 Dospělí 55+

Z nejstarší věkové kategorie označilo 40% za nejdůvěryhodnější tisk. 35% respondentů nejvíce věří televizi a čtvrtina z nich nevěří žádnému médiu.

Graf 24 - Ke kterému z těchto médií máte největší důvěru? (dospělí 55+)

Otázka č. 15: Jsou podle vás média nebezpečná? Proč?

15.1 Žáci ZŠ

U otázky, zda jsou média nebezpečná, odpověděli všichni žáci ZŠ jednoznačně ano.

Odpověď	Počet	Počet v %
Ano	20	100%
Ne	0	0%

Tabulka 25 - Jsou podle vás média nebezpečná? (žáci ZŠ)

Část respondentů svůj názor a postoj k této otázce objasnila. Odpovědi jsou uvedeny níže v bodech. Je zřejmé, že žáci u této otázky brali v úvahu pouze internet.

- Jsou tam podvodníci.
- Mohou nás tam šikanovat.
- Lidé se na internetu mohou vydávat za někoho jiného.
- Ano, ale nemusí být, když se budeme držet pravidel bezpečného internetu.
- Ano, kvůli kyberšikaně.
- Nikdy nevíme, kdo je na druhé straně.
- Má sice svoje klady, ale hrozí nám tam nebezpečí šikany.
- Někdo se nám může nabourat na e-mail nebo Facebook a zneužít naše soukromé informace.
- Někdo nám může vykrást peníze z banky.
- Když si tam dám svoje fotky, někdo mi je může ukradnout a použít proti mně.

15.2 Studenti SŠ

U studentů SŠ si 50% myslí, že média jsou nebezpečná a stejný počet je opačného názoru.

Odpověď	Počet	Počet v %
Ano	13	50%
Ne	13	50%

Tabulka 26 - Jsou podle vás média nebezpečná? (studenti SŠ)

Názory studentů, proč jsou média nebezpečná:

- Média často zkreslují informace.
- Ustavičně lžou. Občas nechápu v čí prospěch.
- Mají špatný vliv na celou společnost. Reklamy, překroucené reportáže ve zpravodajství, atd.
- Ovlivňují celé masy lidí. Hlavně sociálně slabších.
- Záměrně manipulují.
- Informace překrucují tak, aby z toho vytěžili co nejvíce.
- Jsou to supi.

15.3 Dospělí 30+

Výsledky této skupiny na otázku, zda jsou podle nich média nebezpečná, mě překvapily. Více než polovina respondentů odpověděla, že ne.

Odpověď	Počet	Počet v %
Ano	7	33%
Ne	14	67%

Tabulka 27 - Jsou podle vás média nebezpečná? (dospělí 30+)

15.4 Dospělí 55+

Z nejstarší věkové kategorie pokládá 70% respondentů média za nebezpečná.

Odpověď	Počet	Počet v %
Ano	14	70%
Ne	6	30%

Tabulka 28 - Jsou podle vás média nebezpečná? (dospělí 55+)

Otázka č. 16: Bez kterého média byste se v životě obešli?

16.1 Žáci ZŠ

Nejčastější odpovědí na tuto otázku byla u žáků základní školy kniha a tištěná periodika.

Odpověď	Počet	Počet v %
PC	1	3%
Internet	0	0%
Televize	3	10%
Kniha	10	35%
Sociální sítě	0	0%
Tištěná periodika (noviny, časopisy)	15	52%

Tabulka 29 - Bez kterého média byste se v životě obešli? (žáci ZŠ)

16.2 Studenti SŠ

Studenti středních škol, stejně jako předchozí věková kategorie, nejčastěji označovali knihu a tištěná periodika. Čtyři respondenti by se v životě obešli bez sociálních sítí.

Odpověď	Počet	Počet v %
PC	0	0%
Internet	0	0%
Televize	1	4%
Kniha	11	42%
Sociální sítě	4	15%
Tištěná periodika (noviny, časopisy)	10	39%

Tabulka 30 - Bez kterého média byste se v životě obešli? (studenti SŠ)

16.3 Dospělí 30+

Nejčastější odpovědi u této kategorie byly sociální sítě. Bez nich by se v životě obešlo 57% respondentů. Čtyři z nich označili knihu a tři respondenti označili také televizi. Počítač a tištěná periodika k životu nepotřebuje jeden respondent.

Odpověď	Počet	Počet v %
PC	1	5%
Internet	0	0%
Televize	3	14%
Kniha	4	19%
Sociální sítě	12	57%
Tištěná periodika (noviny, časopisy)	1	5%

Tabulka 31 - Bez kterého média byste se v životě obešli? (dospělí 30+)

16.4 Dospělí 55+

Z dvaceti respondentů u nejstarší věkové kategorie by se všichni obešli bez sociálních sítí, počítače a internetu. Sedm z nich by se obešlo bez knihy.

Odpověď	Počet	Počet v %
PC	20	30%
Internet	20	30%
Televize	0	0%
Kniha	7	10%
Sociální sítě	20	30%
Tištěná periodika (noviny, časopisy)	0	0%

Tabulka 32 - Bez kterého média byste se v životě obešli? (dospělí 55+)

7.1 Ověření splnění cílů a pravdivosti hypotéz

Pomocí výsledků dotazníkového šetření ověřím splnění cílů a pravdivost hypotéz.

Cíl 1: Jaká média preferuje společnost.

U prvního cíle jsem chtěla zjistit, jaká média preferují jednotlivé kategorie společnosti, na což byla položena otázka č. 7 a 12. U otázky č. 7 jsem zjišťovala, zda respondenti preferují knihu nebo film. Otázka č. 12 byla zaměřena na to, jaké médium dotazovaní využívají nejčastěji. Následné shrnutí objasňuje zjištění u jednotlivých kategorií.

- **Žáci ZŠ**

Žáci základní školy z 85% preferují filmy. Na otázku, které médium využíváte nejčastěji, 70% respondentů odpovědělo, že internet. 20% z nich využívá nejčastěji počítač a pouhých 10% televizi.

- **Studenti SŠ**

U studentů středních škol nebyly odpovědi na otázku, zda preferují knihu či film, tak rozdílné, ale i tak dá více respondentů přednost filmu. 58% raději shlédne film a 42% dá přednost knize. Na otázku, které médium využíváte nejčastěji, 88% dotazovaných odpovědělo, že internet a zbylých 12% nejčastěji využívá počítač.

- **Dospělí 30+**

I u této kategorie více než polovina dotazovaných preferuje film, a to 62%. 53% respondentů si nejčastěji sedne k počítači. Je zde vidět, že internet a počítač už pomalu ustupují. Obě média mají 21% odpovědí. Poprvé tu byl zaznamenán i tisk a to s 5% odpovědí.

- **Dospělí 55+**

Nejstarší věková kategorie, stejně jako všechny předchozí, preferuje více filmy, a to 70% respondentů. Počítač a internet už zde ustupují úplně. 90% dotazovaných nejčastěji sleduje televizi a 10% dospělých 55+ nejvíce čte tištěná periodika.

Cíl 2: Jaký vztah mají vybraní respondenti k jednotlivým médiím.

Myslím, že tento cíl byl splněn také, a to na všech otázkách dotazníku. Celý dotazník byl zaměřen na jednotlivá média. Výsledky šetření poukazují na vztah společnosti k médiím a jsou přehledně rozděleny do daných věkových kategorií.

Hypotéza č. 1:

Předpokládám, že nejvíce času tráví u počítače studenti středních škol.

- První hypotézu můžeme ověřit na otázce č. 3.
Otázka č. 3: Jak často využíváte denně PC/NOTEBOOK?
- Z grafů jednoznačně vyplývá, že studenti středních škol tráví na počítači nejvíce času. Dokládá to i graf č. 2. 54% respondentů této kategorie tráví na počítači tři a více hodin a 19% jednu až dvě hodiny denně.
- První stanovená hypotéza se tedy **potvrdila**.

Hypotéza č. 2:

Předpokládám, že nejvíce času tráví u televize nejstarší věková kategorie.

- Druhou hypotézu můžeme ověřit na otázce č. 5.
Otázka č. 5: Kolik času denně věnujete sledování televize?
- Graf č. 8 dokazuje, že 75% respondentů z nejstarší věkové kategorie sleduje televizi tři a více hodin a zbylých 25% jednu až dvě hodiny. Žádná jiná kategorie televizi nesleduje tak často.
- Druhou hypotézu jsem také předpokládala **správně**.

Hypotéza č. 3:

Předpokládám, že sociální sítě nejčastěji navštěvují studenti středních škol.

- Třetí hypotézu můžeme ověřit na otázce č. 10.
Otázka č. 10: Jak často navštěvujete sociální sítě? (Facebook, Twitter, Badoo, aj.)
- Tabulky ukazují, že 46% studentů středních škol tráví na sociálních sítích tři a více hodin denně a 35% respondentů jednu až dvě hodiny denně. Žádná jiná kategorie na sociálních sítích tolik času netráví.
- Třetí stanovená hypotéza se tedy také **potvrdila**.

Hypotéza č. 4:

Očekávám, že dospělí 55+ by se v životě obešli bez PC a sociálních sítí.

- Poslední hypotézu ověřuji na otázce č. 17.
Otázka č. 17: Bez kterého média byste se v životě obešli?
- Z celkového počtu dvaceti respondentů na tuto otázku všichni odpověděli, že by se v životě obešli bez počítače, internetu a sociálních sítí, což jednoznačně obhájí poslední hypotézu.
- Poslední stanovená hypotéza se tedy také **potvrdila**.

ZÁVĚR

V bakalářské práci jsem se zabývala problematikou masových médií ve vztahu se společností. Práci jsem rozdělila na dvě části – teoretickou a praktickou. V teoretické části jsem nejprve představila základní pojmy, masovou komunikaci a masová média. V další kapitole jsem charakterizovala jednotlivé typy a druhy masmédií. Třetí kapitolu jsem vymezila pro funkce médií ve společnosti. V poslední kapitole teoretické části jsem věnovala pozornost historickému vývoji – od vynálezu knihtisku J. Gutenbergem po internet. Cílem teoretické části bylo podat všeobecný souhrn informací na téma masová média.

V praktické části jsem se věnovala vybraným masovým médiím – knize, novinám, časopisům, televizi, počítači, internetu a chatu. Provedla jsem výzkum pomocí dotazníkového šetření v rámci okresu Nymburk. Respondenty jsem rozdělila na čtyři věkové kategorie – žáci ZŠ, studenti SŠ, dospělí 30+, dospělí 55+, a to z důvodu následného porovnání jednotlivých kategorií. Výsledky dotazníkového šetření jsem pro přehlednost zaznamenala do tabulek a grafů. Cílem praktické části bylo podat ucelený přehled o tom, jaká média společnost preferuje a jaký vztah mají vybraní respondenti k jednotlivým médiím.

Důležitým přínosem při psaní této práce pro mne byla realizace projektu na Základní škole v Městci Králové. Potvrdilo se mi, že tato věková kategorie má sice nějaké ponětí na téma masová média, ale často mylné a neúplné. Z tohoto důvodu byl z mého hlediska projekt smysluplný a naplnil má očekávání. Výsledky šetření byly z mého pohledu předvídatelné, ale je zajímavé vidět porovnání odlišných věkových kategorií, díky němuž jsem si utvořila představu o názorech a postojích k masovým médiím celé společnosti. Ve výsledcích dotazníku je viditelné, že u prvních dvou kategorií – žáků základních škol a studentů středních škol, internet zastává velkou roli v jejich každodenních životech. U třetí kategorie pomalu ustupuje do pozadí a u nejstarší kategorie internet zřetelně mizí, což je samozřejmě dáno historickým kontextem. Internet je zaručeně fenomén dnešní doby, především dnešní mládeže. Ve výsledcích výzkumu jsou znatelné rozdíly napříč všemi věkovými generacemi. Pro každou kategorii je typické jiné masové médium, ale bezesporu se celá společnost potýká se všemi, ať v menší, či větší míře.

POUŽITÉ ZDROJE

DEFLEUR, Melvin L a Sandra J BALL-ROKEACH. *Teorie masové komunikace*. 1. české vyd. Překlad Jan Jiráček, Otakar Šoltys. Praha: Karolinum, 1996, 364 s. ISBN 80-7184-09-8.

JEŽEK, Vlastimil a Jan JIRÁK. *Média a my*. 1. vyd. V Praze: Akademie múzických umění, 2014, 145 s. Management umění - umění managementu. ISBN 978-80-7331-304-3.

JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Masová média*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, 416 s. ISBN 978-80-7367-466-3.

JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Média a společnost*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2003, 208 s. ISBN 978-80-7367-287-4.

MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2007, 448 s. ISBN 978-80-7367-338-3.

MUSIL, Josef. *Sociální a mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010, 256 s. ISBN 978-80-7452-002-0.

PAVLÍČEK, Antonín. *Nová média a sociální síť*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2010, 182 s. ISBN 978-80-245-1742-1.

POSPÍŠIL, Jan. *Jak na média*. Vyd. 1. Kralice na Hané: Computer Media, 2011, 119 s. ISBN 978-80-7402-071-1.

REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, 328 s. ISBN 80-7178-926-7.

URBAN, Lukáš, Josef DUBSKÝ a Karol MURDZA. *Masová komunikace a veřejné mínění*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011, 240 s. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3563-4.

VERNER, Pavel. *Historie mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2013, 192 s. ISBN 978-80-7452-027-3.

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Pohlaví respondentů	27
Tabulka 2 - K čemu využíváte počítač nejčastěji? (žáci ZŠ)	30
Tabulka 3 - K čemu využíváte počítač nejčastěji?(studenti SŠ)	30
Tabulka 4 - K čemu využíváte počítač nejčastěji?(dospělí 30+).....	31
Tabulka 5 - K čemu využíváte počítač nejčastěji?(dospělí 55+).....	31
Tabulka 6 - Jaké pořady v TV sledujete nejčastěji? (žáci ZŠ)	34
Tabulka 7 - Jaké pořady v TV sledujete nejčastěji?(studenti SŠ)	34
Tabulka 8 - Jaké pořady v TV sledujete nejčastěji?(dospělí 30+).....	35
Tabulka 9 - Jaké pořady v TV sledujete nejčastěji?(dospělí 55+).....	35
Tabulka 10 - Co preferujete? (žáci ZŠ)	36
Tabulka 11 - Co preferujete?(studenti SŠ)	36
Tabulka 12 - Co preferujete?(dospělí 30+)	36
Tabulka 13 - Co preferujete?(dospělí 55+)	37
Tabulka 14 - Máte profil na některé sociální síti?(žáci ZŠ)	40
Tabulka 15 - Profily na sociálních sítích (žáci ZŠ)	41
Tabulka 16 - Profily na sociálních sítích (studenti SŠ)	41
Tabulka 17 - Profily na sociálních sítích (dospělí 30+)	41
Tabulka 18 - Jak často navštěvujete sociální síť? (žáci ZŠ).....	42
Tabulka 19 - Jak často navštěvujete sociální síť?(studenti SŠ).....	42
Tabulka 20 - Jak často navštěvujete sociální síť?(dospělí 30+)	43
Tabulka 21 - Kde nejčastěji hledáte potřebné informace? (žáci ZŠ).....	48
Tabulka 22 - Kde nejčastěji hledáte potřebné informace?(studenti SŠ).....	48
Tabulka 23 - Kde nejčastěji hledáte potřebné informace?(dospělí 30+)	49
Tabulka 24 - Kde nejčastěji hledáte potřebné informace?(dospělí 55+)	49

Tabulka 25 - Jsou podle vás média nebezpečná?(žáci ZŠ)	52
Tabulka 26 - Jsou podle vás média nebezpečná?(studenti SŠ)	53
Tabulka 27 - Jsou podle vás média nebezpečná?(dospělí 30+).....	54
Tabulka 28 - Jsou podle vás média nebezpečná?(dospělí 55+).....	54
Tabulka 29 - Bez kterého média byste se v životě obešli? (žáci ZŠ)	55
Tabulka 30 - Bez kterého média byste se v životě obešli?(studenti SŠ)	55
Tabulka 31 - Bez kterého média byste se v životě obešli?(dospělí 30+)	56
Tabulka 32 - Bez kterého média byste se v životě obešli?(dospělí 55+)	56

Seznam grafů

Graf 1 - Jak často využíváte denně PC/ Notebook? (žáci ZŠ).....	28
Graf 2 - Jak často využíváte denně PC/ Notebook? (studenti SŠ)	28
Graf 3 - Jak často využíváte denně PC/ Notebook? (dospělí 30+).....	29
Graf 4 - Jak často využíváte denně PC/ Notebook? (dospělí 55+).....	29
Graf 5 - Kolik času denně věnujete sledování TV? (žáci ZŠ)	32
Graf 6 - Kolik času denně věnujete sledování TV?(studenti SŠ)	32
Graf 7 - Kolik času denně věnujete sledování TV? (dospělí 30+)	33
Graf 8 - Kolik času denně věnujete sledování TV?(dospělí 55+)	33
Graf 9 -Kolik knih průměrně přečtete? (žáci ZŠ).....	38
Graf 10 - Kolik knih průměrně přečtete?(studenti SŠ).....	38
Graf 11 - Kolik knih průměrně přečtete?(dospělí 30+)	39
Graf 12 - Kolik knih průměrně přečtete?(dospělí 55+)	39
Graf 13 - Čtete tištěná periodika? (žáci ZŠ)	44
Graf 14 - Čtete tištěná periodika?(studenti SŠ)	44
Graf 15 - Čtete tištěná periodika?(dospělí 30+)	45
Graf 16 - Čtete tištěná periodika?(dospělí 55+)	45

Graf 17 - Které médium využíváte nejčastěji?(žáci ZŠ)	46
Graf 18 - Které médium využíváte nejčastěji?(studenti SŠ)	46
Graf 19 - Které médium využíváte nejčastěji?(dospělí 30+).....	47
Graf 20 - Které médium využíváte nejčastěji?(dospělí 55+).....	47
 Graf 21 - Ke kterému z těchto médií máte největší důvěru? (žáci ZŠ)	50
Graf 22 - Ke kterému z těchto médií máte největší důvěru?(studenti SŠ)	50
Graf 23 - Ke kterému z těchto médií máte největší důvěru?(dospělí 30+)	51
Graf 24 - Ke kterému z těchto médií máte největší důvěru? (dospělí 55+)	51

PŘÍLOHY

Příloha A: Dotazník

DOTAZNÍK - Média a společnost

Dotazník je anonymní. Výsledky budou použity v rámci výzkumu pro bakalářskou práci.

1. Věk:
2. Pohlaví:
 - a. Žena/ dívka
 - b. Muž/ chlapec
3. Jak často využíváte denně PC/NOTEBOOK? *(pouze jedna odpověď)*
 - a. Nevyužívám ho každý den.
 - b. Méně než hodinu
 - c. Jednu až dvě hodiny
 - d. Tři a více hodin
 - e. Jiné:
4. K čemu využíváte počítač nejčastěji? *(je možno více odpovědí)*
 - a. PC hry
 - b. Sociální sítě
 - c. Chat
 - d. Hledání informací
 - e. Sledování filmů/seriálů
 - f. Jiné:
5. Kolik času denně věnujete sledování televize? *(pouze jedna odpověď)*
 - a. Nesleduji ji denně.
 - b. Méně než hodinu.
 - c. Jednu až dvě hodiny.
 - d. Tři a více hodin.

6. Jaké pořady sledujete v TV nejčastěji? *(je možno více odpovědí)*
- a. Pohádky a dětské pořady
 - b. Zábavné pořady
 - c. Sportovní pořady
 - d. Dokumenty - historické, přírodopisné
 - e. Filmy a seriály
 - f. Televizní noviny
 - g. Jiné:
7. Co preferujete:
- a. Kniha
 - b. Film/seriál
8. Kolik knih průměrně přečtete? *(pouze jedna odpověď)*
- a. Nečtu vůbec
 - b. Jednu knihu za čtvrt roku.
 - c. Jednu knihu za měsíc.
 - d. Dvě knihy za měsíc.
 - e. Tři a více knih za měsíc.
9. Máte profil na některé sociální síti (Facebook, Instagram, Badoo, aj.)?
- a. Ano
Jaké: _____

 - a. Ne
10. Jak často navštěvujete sociální sítě? (Facebook, Twitter, Badoo, aj.)
(pouze jedna odpověď)
- a. Nenavštěvuji je vůbec.
 - b. Párkrát do týdne.
 - c. Maximálně na hodinu denně.
 - d. Na jednu až dvě hodiny denně.
 - e. Na tři a více hodin denně.
 - f. Jiné:
11. Čtete tištěná periodika? (noviny, časopisy)
(pouze jedna odpověď)
- a. Ano, každý den.
 - b. Ano, jednou týdně.
 - c. Výjimečně.
 - d. Vůbec.

12. Které médium využíváte nejčastěji? *(pouze jedna odpověď)*
- a. Kniha
 - b. Tisk
 - c. Televize
 - d. Počítač
 - e. Internet
 - f. Jiné:
13. Kde nejčastěji hledáte potřebné informace? (ke studiu, pro vlastní zajímavost)
(pouze jedna odpověď)
- a. Kniha
 - b. Tisk
 - c. Televize
 - d. Počítač
 - e. Jiné:
14. Ke kterému z těchto médií máte největší důvěru? *(pouze jedna odpověď)*
- a. Tisk
 - b. Televize
 - c. Internet
 - d. K žádnému
15. Co je pro vás nejdůvěryhodnější? *(pouze jedna odpověď)*
- a. Zpravodajství v TV
 - b. Tištěné zprávy
 - c. Internetové zpravodajství
 - d. Žádné zpravodajství
16. Jsou podle vás média nebezpečná? Proč?
- a. Ano
 - b. Ne

Proč?.....

.....

.....

17. Bez kterého média byste se v životě obešli? *(je možno více odpovědí)*

- a. PC
- b. INTERNET
- c. TV
- d. Kniha
- e. Sociální sítě
- f. Tištěná periodika (noviny, časopisy)
- g. Jiné:

Příloha B: Fotodokumentace z přednášky

(přednáška byla realizována v rámci projektu k bakalářské práci pro 6. ročník na Základní škole v Městci Králové)

Fotografie č. 1:

Fotografie č. 2:

